

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 08-508 21 150

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-12-21

Verksamhetsplan 2024

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2024 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner system för internkontroll, bilaga 1.
3. Nämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024, bilaga 2.
4. Nämnden godkänner plan för upphandling, bilaga 3.
5. Nämnden godkänner kompetensförsörjningsplan, bilaga 4.
6. Nämnden godkänner ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter, bilaga 5.
7. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter, se rubrik Resultatenheter.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,1 mnkr i driftmedel för demokrati och mänskliga rättigheter, bilaga 8.
9. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,5 mnkr i driftmedel för biologisk mångfald, bilaga 8.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490, 129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
hagersten-alsvjo@stockholm.se

10. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 2,5 mnkr i investeringsmedel för biologisk mångfald, bilaga 8.
11. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 25,7 mnkr för klimatinvesteringsmedel, bilaga 8.
12. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 5,7 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, bilaga 8.
13. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 2,9 mnkr i investeringsmedel för Stockholm vid vattnet, bilaga 8.
14. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringar i maskiner och inventarier om 10,0 mnkr i enlighet med ärendet.
15. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 307,1 mnkr, se rubrik Omslutningsförändringar.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2024 med plan för 2025-2026 definieras uppdraget till stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån tre övergripande inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett Grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla.

I stadsdelsområdets perspektiv med en växande befolkning beskrivs i verksamhetsplanen genomförandet av uppdraget från kommunfullmäktige samt hur nytta skapas för respektive målgrupp.

Nämnden har tagit fram 24 nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Nettobudgeten för nämndens driftverksamhet uppgår till 3 125,6 mnkr och för investeringar 23,3 mnkr.

Ärendet

Varje nämnd ska upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämndens verksamhetsplan tillställs kommunstyrelsen för kännedom.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av samtliga avdelningar och samordnats av avdelningen för nämndkansliet. Ärendet förhandlas enligt MBL 15 december och pensionärsrådet behandlar ärendet den 13 december 2023.

Innehållsförteckning

Inledning	6
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	28
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	32
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	37
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	45

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	55
Redovisning av ekonomi.....	61
Nämndens ekonomiska förutsättningar	61
Investeringar	68
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	69
Resultatenheter	69
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	70
Budgetjusteringar.....	70
Omslutningsförändringar	73
Medel för lokaländamål.....	74
Övriga ekonomiska redovisningar.....	74
Systematiskt kvalitetsarbete.....	75

Bilagor

- Bilaga 1 – System för internkontroll 2024 Hägersten-Älvsjö
- Bilaga 2 – Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024 Hägersten-Älvsjö
- Bilaga 3 – Plan för upphandling 2024-2026
- Bilaga 4a – Kompetensförsörjningsplan för nämnden 2024
- Bilaga 4b – Strategisk kompetensförsörjningsplan Hägersten-Älvsjö 2024-2026
- Bilaga 5 – Ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter
- Bilaga 6 – Ledningens genomgång 2023 Rapport ISAM
- Bilaga 7 – Lägesbild Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde 2023
- Bilaga 8 – Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Inledning

Verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd anger inriktningen för verksamheten under 2024 som utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål:

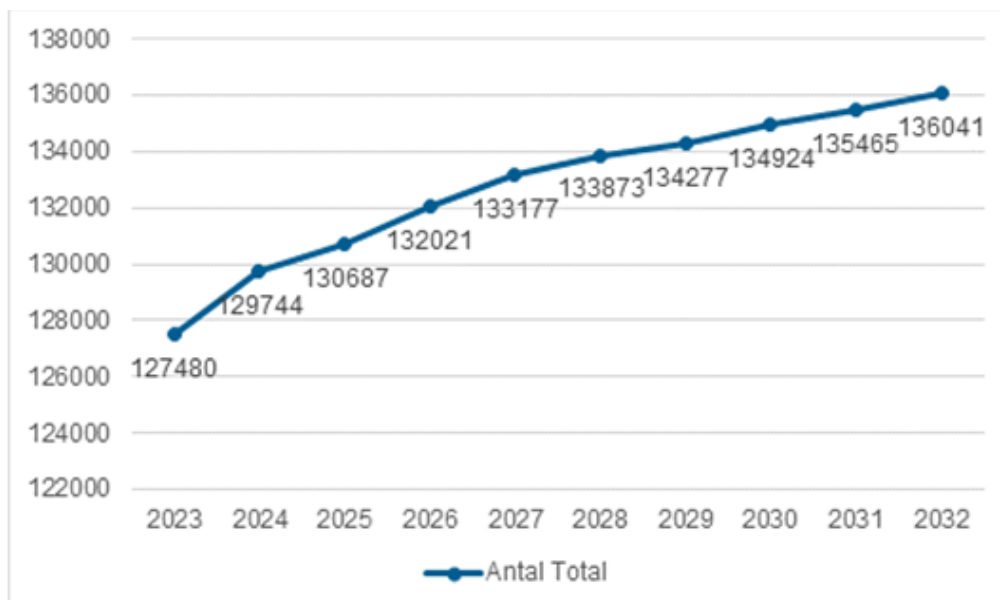
- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål och årsmål för indikatorer.

Hägersten-Älvsjö ska vara ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart stadsdelsområde där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro, vill bilda familj, bygga relationer och åldras.

I stadsdelsområdet ingår 17 stadsdelar, Aspudden, Fruängen, Gröndal, Herrängen, Hägersten, Hägerstensåsen, Liseberg, Liljeholmen, Långbro, Långsjö, Midsommarkransen, Mälarhöjden, Solberga, Västberga, Västertorp, Älvsjö och Örby slott. Idag bor det ca 127 000 personer i stadsdelsområdet. Befolkningen fortsätter att öka men långsammare än tidigare. Nu pågår utbyggnad av bostäder, en grundskola, en skola och två förskolor. Tillväxten sker med ett från stadsdelsnämnden gott bemötande som bygger på dialog med invånare och brukare för att utveckla den service som ges inom olika verksamhetsområden.

Befolkningsprognos

Aktuell befolkningsprognos visar en långsammare befolkningsökning än tidigare. Under de närmaste tre åren beräknas Hägersten-Älvsjö's befolkning öka med knappt 3,5 procent. Störst ökning sker i grupperna de allra äldsta (80+), barn under 1 år, samt ungdomar i gymnasieåldern.

Stadsdelsnämnden och råden

Stadsdelsnämnden har 13 ledamöter och 13 ersättare som sammanträder cirka en gång per månad. Det finns två rådgivande organ till stadsdelsnämnden: pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor.

Stadsdelsnämnden har ansvar för en stor del av stadens välfärdsverksamhet såsom kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd, vissa arbetsmarknadsåtgärder, stadsmiljöarbete samt lokalt näringslivsarbete. Nämnden ansvarar även för medborgarkontor samt konsumentvägledning. Vidare har nämnden en viktig roll i stadens trygghetsskapande arbete samt omhändertagande och stöd till drabbade och allmänhet vid allvarliga händelser och kriser.

Pensionärsrådet

Pensionärsrådets uppgift är att ge äldre inflytande och insyn i allmänna frågor som berör deras levnadsförhållanden. Rådets ledamöter nomineras av pensionärsorganisationerna.

Rådet för funktionshinderfrågor

Rådet för funktionshinderfrågor tar initiativ till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och ska ges möjlighet att lämna synpunkter på ärenden som berör personer med funktionsnedsättning.

Stadsdelsförvaltningens organisation

Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltning leds av stadsdelsdirektören och förvaltningens ledningsgrupp. Direktören, tillsammans med avdelningscheferna utgör förvaltningsledningen.

Avdelningscheferna är direkt underställda stadsdelsdirektören och är ansvariga för verksamhet och budget inom respektive verksamhetsområde samt för uppföljning av dessa.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

I kommunfullmäktiges budget 2024 uppgår driftbudgeten för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd till 3 125,6 mnkr netto. Jämfört med den ram som fördelades ut i kommunfullmäktiges budget 2023 ökar nämndens driftbudget med 148,2 mnkr vilket motsvarar 5,0 procent.

Investeringsbudgeten 2024 är 16,8 mnkr varav 3,1 mnkr är för inventarier och maskiner och 13,7 mnkr avser stadsmiljö.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna utifrån befolkningsprognoser och enligt ett fördelningssystem, där resurserna fördelas efter stadsdelsområdenas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation. Inom ramen har stadsdelsnämnderna möjlighet att omfördela anslaget och prioritera mellan de olika verksamheterna.

I budget 2024 ingår omslutningsförändringar avseende kostnader och intäkter om sammantaget 307,1 mnkr.

Nämndens prioriterade arbete för året

Nämndens övergripande arbete präglas av Vision 2040 och Agenda 2030:s globala hållbarhetsmål där principen Ingen ska lämnas utanför, genomsyrar nämndens arbete. Arbetet med att implementera förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram fortsätter i syfte att stärka verksamheternas kvalitetsarbete.

Prioriterade områden som särskilt lyfts fram är arbetet med trygghetsskapande åtgärder, arbetet att förhindra välfärdsbrott samt stärka tilliten och den lokala demokratin genom dialog med brukare och invånare i stadsdelsområdet. Därtill prioriteras arbetet med effektiv resursanvändning, klimat och miljö samt att vara en attraktiv arbetsgivare.

Förskola

Avdelningen leds av avdelningschef/skolchef och omfattar 78 förskolor. Varje förskoleenhet leds av en rektor och under 2024 fördelas verksamheten på 12 enheter.

I avdelningen för förskola ingår även två stödenheter, resursenheten samt utvecklingsenheten. Utvecklingsenheten stödjer enheternas övergripande systematiska kvalitetsarbete och det systematiska arbetsmiljöarbetet i riktning mot en sammanhållen och likvärdig förskola med goda arbetsvillkor. Resursenheten ansvarar för främjande och förebyggande insatser för barn i behov av särskilt stöd, handledning av arbetslag, kompetensutveckling samt för resursfördelning av ekonomiskt tilläggsbelopp. Stadsdelsområdets öppna förskolor samt introduktionsförskola ingår också i resursenheten. Kontinuerligt kompetensförsörjningsarbete är en förutsättning för att säkerställa god kvalitet på utbildning och undervisning. Tillgången till kvalificerade medarbetare är avgörande för utbildningens kvalitet. I dagsläget har avdelningen god tillgång till legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare, relativt jämnt fördelat över enheterna.

Utifrån föregående verksamhetsår fortsätter arbete utifrån de tre övergripande utvecklingsområden som identifierats, och dessa kommer att prioriteras under 2024:

- Hållbart ledarskap och medarbetarskap
- Språkutvecklande utbildning och undervisning
- Tillgänglig och inkluderande förskola

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 1.2.

Individ- och familjeomsorg

Avdelningen för individ- och familjeomsorg ansvarar för att tillhandahålla förebyggande arbete, rättssäker myndighetsutövning samt kunskapsbaserade insatser i egen regi inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg samt öppen fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Tillgång till kvalificerade medarbetare är avgörande för verksamhetens kvalitet. Avdelningen kommer att arbeta vidare med organisationen för ökad personalkontinuitet, speciellt inom utredningsverksamheten. Utifrån föregående verksamhetsår och stadens övergripande budget, har ett antal övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2024:

- Ökad tillgång till parklekar och mötesplatser för ungdomar
- Förebyggande arbete och fler insatser i egen regi utan biståndsbeslut
- Samordnade insatser för personer med komplexa behov genom ett fokus på att ge individcentrerat stöd

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 1.1, 1.3, 3.2, 3.3, 3.6.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri ansvarar för att tillhandahålla en tillgänglig, rättssäker myndighetsutövning samt ge stöd och service inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Strategisk kompetensförsörjning är prioriterat inom avdelningen med fortsatta satsningar på psykisk ohälsa, pedagogiskt ramverk, alternativ kommunikation och medarbetarskap. Avdelningen kommer att arbeta vidare för en ökad personalkontinuitet och minskad andel timavlönad personal. Under 2024 prioriteras särskilt arbetet avseende:

- Samordnade insatser
- Stärkt arbete för att komma ut på arbetsmarknaden
- Ökade möjligheter till meningsfull fritid och god hälsa
- Ökad delaktighet för brukare

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 1.3.

Äldreomsorg

Avdelningen för äldreomsorg ansvarar för ledning och styrning av äldreomsorg och den kommunala hälso- och sjukvården för personer över 65 år. Äldreomsorgen tillhandahåller en tillgänglig, rättssäker myndighetsutövning, ett förebyggande arbete samt ge stöd och service

till äldre. Strategisk kompetensförsörjning är prioriterat inom äldreomsorgen med fortsatta satsningar på språk- och yrkesutbildning samt demensvård, geriatrik, psykisk ohälsa, palliativ vård, hbtqi, våld i nära relation och missbruk. Äldreomsorgen kommer fortsätta arbeta för en ökad personalkontinuitet och minskad andel timavlönad personal. Äldreomsorgens prioriterade områden för 2024:

- Bryta ofrivillig ensamhet och isolering
- Öka medicinska kompetens
- Nutrition och kost
- Utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 1.4.

Samhälle och service

Avdelningen ansvarar för stadsmiljöfrågor, trygghetsfrågor, näringslivsfrågor, kultur och civilsamhälle, deltagande i planprocessen samt feriejobb, färdtjänsthandläggning, samordning av föräldrastöd, budget- och skuldrådgivning, konsumentvägledning och samhällsvägledning inklusive arbete med det sociala stödet till nyanlända. Inom avdelningen finns även ansvaret för lokaler, it, telefoni samt kontorservice. Även nämndens miljö- och klimatarbete och säkerhets- och beredskapsarbete hör till avdelningens ansvarsområden. Under 2024 förverkligas arbetet med att ta över parkdriften i egen regi och en ny stadsmiljöenhet bildas. Avdelningens prioriterade områden för 2024:

- Stärka arbetet med den biologiska mångfalden
- Lindra effekter av klimatförändringarna, som exempelvis värmeöar och skyfall.
- Tillgänglighet i stadsmiljön
- Trygghetsarbete och utveckling av platssamverkan
- Stärka kris- och krigsberedskapen

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 1.5, 2.2, 2.3, 3.5, 3.6.

Ekonomi och upphandling

Avdelningen ansvarar för stöd och service inom ekonomiska frågor som budget, uppföljning, planering samt redovisning. Vidare ansvarar avdelningen för inköp- och upphandling och samordning av sociala system och lönekontroller. Vidare ska utbildningar inom ekonomi och upphandling erbjudas förvaltningens chefer och administratörer. Detta för att underlätta för kärnverksamheterna att öka nämndens bidrag till en hållbar ekonomisk, social- och ekologisk utveckling. Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, ökar avtalstroheten, förbättrar den systematiska avtalsuppföljningen samt förebygger välfärdsbrott.

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 3.1, 3.5.

HR och kommunikation

Avdelningen ansvarar för att ge stöd och genomföra insatser inom HR och kommunikation. Inom HR-området ges stöd till chefer inom bland annat områdena arbetsrätt, rehabilitering, kompetensförsörjning, arbetsmiljö och lönebildning. Inom området kommunikation samordnas förvaltningens övergripande kommunikationsinsatser. Dessutom bistår avdelningen verksamheterna i deras planering, samordning, genomförande och uppföljning av kommunikationsinsatser. Under året kommer arbetet med att fortsätta stärka cheferna inom arbetsgivarområdet att fortsätta.

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 3.4.

Nämndkansli

Avdelningen ansvarar bland annat för nämnden, sociala delegationen, registratur och arkivfrågor samt övergripande strategiska frågor som kvalitet, styrning och samordning av verksamhetsplaner samt internkontroll. Här finns också nämndens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS). Inom området dokument- och ärendehantering i eDok kommer fortsatta utbildningar att hållas inom samt utbildningar i frågor om hantering av allmänna handlingar. Efter förra årets övertagande av ansvaret för socialtjänstens arkiv och personalarkivet kommer utvecklingen av arkivfunktionen fortsätta. Under året ska arbetet med den interna kontrollen som ett kvalitetsverktyg fortsätta utvecklas. Implementeringen av stadens kvalitetsprogram och utveckling av stadsdelsnämndens systematiska kvalitetsarbete sak fortsätta. Tilliten och den lokala demokratin ska stärkas genom t.ex. medborgardialoger.

Utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter beskrivs närmare under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 3.7.

Stadens direktiv till samtliga nämnden och bolagsstyrelser

I kommunfullmäktiges budget 2024 anges direktiv till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Nedan framgår vad nämnden avser att prioritera inom respektive område.

Långsiktig hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att den ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattemedlen. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, områdeschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser, information om aktualiserade rutiner för månadsbokslut och prognosarbetet samt dialog om prognosvariationer med enheterna för att få säkrare signaler om det ekonomiska läget. Ett viktigt underlag för beslutsfattande och strategi är befolkningsprognosen.

Under 2024 har nämnden som mål att öka andelen elektroniska inköp och arbeta mer aktivt att förhindra välfärdsbrott och otillbörlig påverkan genom systematiska kontroller i väsentlighets- och riskanalysmodulen i stadens integrerade ledningssystem.

Inom kvalitetsarbetet kommer stadsdelsnämnden att använda sig av ett nytt system inom stadens integrerade ledningssystem för klagomål och synpunkter som kommer till verksamheterna. Med det nya arbetssättet kommer flera medarbetare kunna lägga mer tid på det egentliga uppdraget. Därtill kommer även ett nytt processkartläggningsverktyg införas inom bland annat vård och socialpsykiatri verksamheterna. Verktöget kommer ge ökad rättssäkerhet och effektivisera administrationen.

En levande och hållbar stad

Stadsdelsnämnden samverkar med andra stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser, andra myndigheter, det lokala näringslivet samt civilsamhället. Dialog och samarbete med aktörer som kan bidra till en positiv utveckling för stadsdelsområdet utvecklas inom bland annat platsamverkan. Stadsdelsnämnden har även ett tätt samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden i syfte att skapa en smidig process när staden växer och utvecklas. Det ökar tillgången till god samhällsservice i form av parker, förskolor och bostäder med särskild service.

Stadsdelsnämnden har ett mål och en plan för hur verksamheterna ska vara fossilfria senast år 2030 och arbetar på enhetsnivå med att minska användandet av plast, förebygga avfall, minska energiförbrukningen och matavfall. Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan genom beteendeförändringar.

En trygg och säker stad som håller samman

Trygghet och säkerhet är en prioriterad fråga i stadsdelsområdet. Genom riktade satsningar tillsammans med lokala aktörer arbetar stadsdelsnämnden för att öka tryggheten på platser som har problem med otrygghet och brottslighet. Samverkan sker genom platsamverkan, där stadsdelsnämnden samverkar med polis, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv för att öka tryggheten i de stadsdelar där behovet är som störst. Samarbete sker med lokalpolisområde Skärholmen och Globen i enlighet med samverkansöverenskommelsen. Särskilt prioriterat är samverkan mellan förskola, skola, socialtjänst, polis och fritiden (SSPF), samordnade insatser till enskilda genom metoden Trefas samt tidiga insatser till unga med risk för kriminalitet.

Under 2024 kommer samverkan med polis, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv för att öka tryggheten att vidareutvecklas främst i stadsdelarna Älvsjö och Solberga. Syftet med den utökade samverkan är att stärka det främjande och förebyggande arbetet för social hållbarhet och trygghet. Samtidigt ligger fortsatt fokus på mer åtgärdande arbete som genomförs inom ramen för SSPF, Trefas och sociala insatsgrupper (SIG). Ett sätt att öka tryggheten lokalt är t.ex genom trygghetsskapande personer som rör sig i området. Dessa personer samordnas och ges stöd av stadsdelsförvaltningen. Samverkan med trafiknämnden sker bland annat under trygghetsvandringar och i dialog om ansökningar om trygghetsmedel.

Arbetet med att erbjuda ungdomar feriejobb bidrar till tillfällig sysselsättning och ett steg in på arbetsmarknaden för unga. Meningsfulla feriejobb innebär en meningsfull tillvaro under loven, då många ungdomar kan sakna ett sammanhang och egen försörjning.

För stärka tilliten och den lokala demokratin i stadsdelsområdet kommer stadsdelsnämnden att genomföra flera dialoger i syfte att inhämta och förstå invånarnas behov och önskemål av exempelvis trygghet.

Viktiga gemensamma uppdrag

Agenda 2030 utgör ett stöd för stadsdelsnämndens arbete med att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Arbetet genomförs inom den ordinarie verksamheten med exempelvis trygghetsarbetet, stadsutveckling, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, minoriteters rättigheter, tillgänglighet och delaktighet för kvinnor och män med funktionsnedsättning, äldreomsorg, förskola, klimat- och miljöarbete.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med att implementera och förverkliga kvalitetsprogrammets intentioner inom stadsdelsnämndens verksamheter. Under 2024 kommer fokus bland annat att ligga på att stadsdelsnämndens verksamheter fortsätter beakta och ta till sig förhållningssätten i relevanta delar.

Stödet till verksamheterna i digitalisering ska öka och idéer om digitalisering ska uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta ska leda till en ökad effektivitet och kvalitet i verksamheterna.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att tillse att det inom stadsdelsområdet finns parklekar och mötesplatser för ungdomar av hög kvalitet. Mötesplatserna fortsätter att utvecklas genom ett brett innehåll, utökade öppettider och stärkt bemanning. Fritidsverksamheten kommer att vara anpassad efter barn och ungdomars önskemål, behov och levnadsmönster.

Stadsdelsnämndens förskolor främjar livslångt lärande, trygghet och omsorg för alla barn samt förmedlar och förankrar grundläggande demokratiska värderingar. Förskoleavdelningen ska under 2024 fortsätta utvecklingsarbetet att definiera begreppet närvarande ledarskap i rektorsuppdraget. Arbetet omfattar att utveckla strukturer för den inre arbets- och utvecklingsorganisationen med biträdande rektorer, förskollärare och arbetslag, samt att vidareutveckla samarbetet med stödfunktionerna. Arbetet fortsätter under 2024. Under 2024 ska även kompetenshöjande insatser för förskollärare kopplade till pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget tas fram och genomföras. Förskoleavdelningen kommer under året bland annat prioritera; hållbart ledarskap och medarbetarskap, språkutvecklande utbildning och undervisning samt tillgänglig och inkluderande förskola.

Socialtjänsten och förskolan ska förstärka och utveckla samarbetet för att tidigare identifiera barn som behöver extra hjälp och stöd. Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta att prioritera det uppsökande och förebyggande arbetet samt förbättra möjligheten till tidiga och samordnade insatser genom att erbjuda stödinsatser i egen regi till barn, unga och vuxna. Nämnden kommer också ha ett särskilt fokus på att utveckla effektiva insatser för att förhindra att unga dras in i kriminalitet samt att erbjuda effektivt stöd till barn och ungdomar med komplexa vårdbehov. Socialpsykiatrin fortsätter arbetet med arbetslivsinriktade insatser

och sysselsättning. Verksamheten ska bli mer innovativ och utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik.

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar utifrån Handlingsplanen för en äldrevänlig stad för en tillgänglig och inkluderande verksamhet, som ska främja ett aktivt och självständigt liv och som använder ett funktionshinderperspektiv och motverkar ålderism. Stadsdelsnämndens förebyggande och uppsökande arbete har fokus på att bryta isolering och ofrivillig ensamhet. Mötesplatserna och aktivitetscentren för seniorer erbjuder möjlighet till social samvaro, att delta i aktiviteter, kunna motionera och ta del av kulturupplevelser, som syftar till att främja en god hälsa. Äldreomsorgen har särskilt fokus på att utveckla arbetsprocesser hälso- och sjukvården samt kompetensutveckling under 2024. Äldreomsorgen fortsätter att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik genom Digitaliseringsplan för äldreomsorgen i Stockholms stad 2024, med inriktning för 2025-2026, gemensamt vägledande underlag för att möta och hantera aktuella och framtida behov av verksamhetsutveckling med stöd av teknik inom äldreomsorgen.

Stadsdelsnämndens verksamheter som erbjuder kulturupplevelser arbetar integrerat med kultur i sitt ordinarie arbete och aktiviteter planeras för att nå fler målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet. Vidare arbetar stadsdelsnämnden kontinuerligt med utveckling av parker, naturområden och spontanidrottsytor utifrån ett tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv för att de ska bjuda in till lek och rörelse för alla.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att det inom stadsdelsområdet finns parklekar och mötesplatser för ungdomar av hög kvalitet. Verksamheten bidrar till att jämna ut livsvillkor och förbättra folkhälsa genom att erbjuda ett attraktivt alternativ där barn och unga möts av goda förebilder. Mötesplatserna fortsätter att utvecklas och har ett brett innehåll, vilket planeras tillsammans med ungdomar. Bemanningen stärks och öppetiderna utökas under kvällar och helger. Mötesplatserna riktar sig till ungdomar 13-18 år och finns i Liljeholmen, Fruängen och Älvsjö. För barn och unga med funktionsnedsättning i åldern 7-25 år finns verksamhet i Gröndal. I stadsdelsområdet finns parklekarna Kristallen, Vippan och Lugnet som drivs i egen regi samt Aspudsparken som drivs på entreprenad. Parklekarnas verksamhet riktar sig till invånare i alla åldrar och har fokus på barn som är 10-12 år.

Ungdomar vistas på många olika platser vilket verksamheten anpassar sig till genom platsobunden och mobil verksamhet i hela stadsdelsområdet. Medarbetarna rör sig där unga vistas och verksamhetens inriktning anpassas efter målgruppens behov och önskemål. Fritidsverksamheten erbjuder regelbundna och ledarledda aktiviteter inom den egna verksamheten och i samverkan med andra aktörer, så som Hammarby IF och kulturnämnden. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Om verksamheten uppmärksammar omotiverade könsskillnader analyseras även detta. Utifrån stadens övergripande mål och Stockholms stads strategier för

fritids- och ungdomsgårdar samt parklekar, har ett antal utvecklingsbehov identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras 2024:

Fler aktiviteter och tillgängliga öppettider

Genom att erbjuda en tillgänglig verksamhet som är anpassad efter barn och ungdomars behov och levnadsmönster stärks skyddsfaktorerna. Verksamheten har tydliga normer, bidrar med tillitsfulla relationer samt ger goda möjligheter för barn och ungdomar att vidareutveckla sina egna förmågor för att stärka positiva beteenden, därigenom skapas en meningsfull fritid. Verksamheten fortsätter att arbeta våldspreventivt och använder metoden "En fritid fri från våld". Delaktigheten är hög genom att barn och unga är med och planerar, arrangerar och genomför aktiviteter.

Samverkan och samlokalisering

Stadsdelsnämndens fritidsverksamhet bedrivs i ökad utsträckning i samverkan med civilsamhället, skolor och kultur- och idrottsnämnden vilket möjliggör ett brett och flexibelt verksamhetsutbud. Skolor erbjuds att göra studiebesök på mötesplatserna för ungdomar. Nämnden ser över om samlokalisering är möjlig, hur lokaler kan samnyttjas samt hur parklekarnas lokaler kan utvecklas och rustas upp. En plan för detta kommer att tas fram under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter		Fastställs 2024	År
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2 %	2,7 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska upprätta en parkleksplan som beskriver nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av dessa, de kommande åren med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi	2024-01-01	2024-08-31

Nämndmål: Barn och ungdomar erbjuds en jämlik, meningsfull och trygg fritid

Beskrivning

Målen nås genom att mötesplatser för ungdomar erbjuder öppen, riktad och platsbunden verksamhet. Fritidsverksamheterna anpassas för att inkludera alla med särskilt fokus på unga flickor, nyanlända, hbtqi samt unga med funktionsnedsättning. Marknadsföringen riktas för att särskilt attrahera de prioriterade målgrupperna. Verksamheterna arbetar förebyggande och använder kunskapsbaserade metoder för att vara trygga, jämlika och drogfria. Parklekarna riktar sig till invånare i alla åldrar med särskilt fokus på barn i åldern 10-12 år. De erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter, grönytor för lek och bollspel samt plaskdammar. Inriktningen har fokus på kultur, djur och natur samt lek och rörelse. Strukturerade dialoger med deltagande barn och unga sker bland annat med hjälp av feriearbetare som en del i verksamhetsutveck-

lingen. Samarbete sker med föreningar och civilsamhället vilket möjliggör en bred och flexibel verksamhet vad gäller idrott och kultur utifrån målgruppens behov och önskemål.

Förväntat resultat

- Fler barn och ungdomar deltar i mötesplatsernas och parklekarnas verksamhet.
- Fler varierade kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds barn och ungdomar inom stadsdelens park- och fritidsverksamheter.
- Lika många flickor som pojkar deltar i verksamheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska sprida information till barnfamiljer aktuella i socialtjänsten om kostnadsfria fritidsverksamheter.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ta fram en utvecklingsplan för fritidsverksamheten.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utreda hur öppettider och bemanning kan öka samt se över möjligheten till samlokalisering gällande parklekar och mötesplatser för ungdomar	2023-01-01	2024-08-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stadsdelsområdets kommunala förskolor ger alla barn lika möjligheter och det stöd de behöver för att lära och utvecklas i enlighet med Barnkonventionen, Skollagen samt Förskolans läroplan.

Stadsdelsnämnden ska främja livslångt lärande och ge trygghet och omsorg för alla barn samt förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter. Barnen i förskolan ges, oavsett könstillhörighet, möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används vid bland annat tertiärrapporter. Om förskoleenheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras även detta.

Stadsdelsnämnden erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i leken och interaktionen med barnen utmanas könsstereotypiska normer och värden. Ett brett urval av material, lekar och aktiviteter erbjuds för att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster.

Stadsdelsnämndens förskolor ska arbeta med lärande för hållbar utveckling och för att barn ska få möjlighet att upptäcka naturen i sin närmiljö. Undervisningen sker ofta i grupper om färre barn för att värna om barns samtalsutrymme och möjliggöra för alla barn att ge uttryck för sina tankar, åsikter och idéer. På så vis möjliggörs att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet.

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken. De vårdnadshavare som anger finska, samiska eller meänkieli som modersmål vid ansökan om förskoleplats kontaktas och informeras om vilka förskolor som erbjuder det. På en av förskolorna i stadsdelen erbjuds verksamhet på finska.

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att utveckla en likvärdig utbildning och undervisning av god kvalitet. Gemensamma stöddokument säkerställer likvärdigheten och anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet. Utifrån förskoleavdelningens uppföljningar och resultatanalyser under föregående verksamhetsår, har tre övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2024:

Hållbart ledarskap och medarbetarskap

Stadsdelsnämnden fortsätter att utveckla arbetet med ett hållbart ledarskap och medarbetarskap. Följande delar ingår i utvecklingsområdet:

- Organisatoriskt och pedagogiskt ledarskap för rektorer
- Pedagogiskt ledarskap för förskollärare
- Medarbetarskap

Stadsdelsnämnden har under ett par år ett utvecklingsarbete med fokus på att definiera begreppet närvarande ledarskap samt på balansen i rektorsuppdraget. Arbetet omfattar att utveckla strukturer för den inre arbets- och utvecklingsorganisationen med rektorer, förskollärare och arbetslag, samt att utveckla samarbetet med stödfunktionerna. Arbetet fortsätter under 2024.

Under nästkommande två läsår ska även kompetenshöjande insatser för förskollärare kopplade till pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget påbörjas och genomförs under hösten 2023 till våren 2025. I detta ingår även att gemensamt definiera nyckelbegreppen ledarskap och medarbetarskap för att främja likvärdighet. Den professionsstärkande insatsen kommer även i delar att omfatta arbetslaget som helhet.

Tillgänglig och inkluderande förskola

Stadsdelsnämnden ska säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans verksamhet. Särskilda insatser är ibland nödvändiga för att möta barns individuella men även grupperns specifika behov. Behoven kan vara tillfälliga eller varaktiga, exempelvis kopplade till medicinska eller socioekonomiska förutsättningar. Insatserna kan innebära anpassningar i arbetslagens organisation eller arbetssätt, behov av specialkompetens hos medarbetare, anpassningar av lokaler samt utökad samverkan med externa aktörer.

Stadsdelsnämnden fortsätter utveckla former för arbetet med barnhälsa. Detta genom stödjande insatser från bland annat resursenheten, socialtjänsten och andra externa aktörer med syfte att vara en kompensatorisk verksamhet och fånga in barn som riskerar far illa. Två prioriterade områden inom detta är:

- Stadsdelsnämnden ska genom förebyggande och främjande arbete verka för god barnhälsa
- Stadsdelsnämnden ska samverka med interna och externa aktörer

Språkutvecklande utbildning och undervisning

Utbildningen och undervisningen ska utgå från barnens intressen där barn stimuleras och utmanas med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning. Förskoleavdelningen tillsammans med förskoleenheterna har under 2021–2023 tagit fram och implementerat språkprogrammet för förskolan på alla enheter. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela

utbildningens innehåll, från språksamtal med vårdnadshavare vid förskolestart till språkfokus vid övergång till grundskola. Läsmiljöerna fortsätter utvecklas med fördjupningar i drama, musik, berättande och skapande, både lokalt på enheterna samt i ett övergripande perspektiv. I syfte att utveckla det kollegiala erfarenhetsutbytet ska förskoleavdelningen fortsätta samordna och sprida goda exempel på arbetslagens undervisningsformer och innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barnskötare med barnskötarutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)	1,1	Fastställs 2024	År
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	15 st	Minskning	Tertial
 Inskrivningsgrad i förskola	96,5 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av introduktionsförskolorna	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar,

ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska fortsätta utveckla arbetet med nationella minoriteters rättigheter.	2023-01-09	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens sociala verksamheter ger invånare stöd i enlighet med gällande lagstiftning. Utifrån stadens övergripande mål, har följande övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2024:

Förebyggande arbete och tidiga insatser

Nämnden ska arbeta mot en lättillgänglig socialtjänst med förebyggande insatser i fokus. Resurser och arbetssätt behöver anpassas för att möta upp en kommande ny socialtjänstlag. Den nya lagen betonar vikten av tidigt stöd, det vill säga att utveckla en så kallad första linjens socialtjänst. Utvecklingsarbetet för att prioritera det uppsökande och förebyggande arbetet fortsätter samt möjligheten att erbjuda tidiga och samordnade insatser. Socialtjänsten ska förstärka samverkan med förskola och skola för att tidigare identifiera barn så att extra hjälp och stöd kan erbjudas. Stadsdelsnämndens skolsociala insatser syftar till att öka skolnärvaron och verkar i ett antal utvalda grundskolor årskurs 4-9. Nämndens arbete utgår från stadens strategi för fältarbete.

Föräldrastödet som riktas sig till alla föräldrar, och det som riktas till vissa målgrupper med särskilda behov utvecklas ytterligare. Ett lättillgängligt stöd till föräldrar genom familjecentraler, föräldrarådgivare och föräldrastödsprogram finns att tillgå. Föräldrarådgivning ges i nära samverkan med Region Stockholm via två familjecentraler. För föräldrar som inte lever tillsammans och som har frågor som rör vårdnad, boende och umgänge erbjuder Familjerätt sydväst stöd att komma överens och hitta former för att föräldrar ska kunna samarbeta. Informationsinsatser till om stadsdelsnämndens erbjudanden till föräldrar kommer att genomföras.

Det nya ANDTS- programmet (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) ska implementeras i verksamheten. Nämnden ser över mötesplatser och träffpunkter för personer med missbruksproblematik och för personer med socialpsykiatriska stödbehov. Förstärkt kompetensutveckling sker inom området suicidprevention inom ramen för den lokala handlingsplanen för att förebygga suicid.

Kunskapsbaserat stöd till invånare med stora behov

Ett varierat utbud av kunskapsbaserade insatser som motsvarar målgruppens behov erbjuds. Stadsdelsnämnden ger insatser med god kvalitet och har en lättillgänglig service i egen regi för barn, ungdomar, vuxna, föräldrar och anhöriga.

Arbetet för att erbjuda insatser för att förhindra att unga dras in i kriminalitet samt erbjudas rätt stöd till barn och ungdomar med komplexa vårdbehov kommer att förstärkas genom att nya insatser kan erbjudas med och utan biståndsbeslut. Samarbetet med polis och kriminalvård ska utvecklas genom införande av samverkansmodellen Trefas. Modellen syftar till att genom samverkan genomföra konkreta åtgärder för enskilda individer för att stoppa dödligt våld och sprängningar.

För att utveckla kvaliteten i socialtjänstens insatser ska nämnden stärka uppföljningen av beslutade insatser. En viktig del i detta är att följa upp insatser i egen regi, jour- och

familjehem samt säkerställa att HVB-hem drivs av seriösa aktörer. Relationsvårdscentrum Sydväst erbjuder stöd och skydd för våldsutsatta, barn som bevittnar våld i hemmet samt ger stöd till våldsutövare.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning utgår från individuella behov och önskemål med hög grad av delaktighet vid framtagande av genomförandeplaner. Socialpsykiatrin fortsätter arbetet med arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för målgruppen samt erbjuder boendestöd och öppen träfflokal.

Stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden fokuserar på återhämtning och hälsofrämjande insatser. För att förbättra hälsan för målgruppen, kommer stadsdelsnämnden att utveckla och samordna arbetet för att sprida kunskap om tillgängliga aktiviteter, där en del är att erbjuda friskvårdskort på stadens simhallar för de som bor i grupp- och servicebostäder. Behovet av ledsagarservice för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses för att säkerställa möjlighet till regelbundet deltagande i fritidsaktiviteter. Träfflokalen för personer med psykisk funktionsnedsättning har ett stärkt fokus på hälsa och bidrar till en aktiv fritid hos deltagare.

Fortsatt utbildning för medarbetare i pedagogiskt ramverk skapar förutsättningar för att arbetet bedrivs med hög kvalitet då de får en fördjupad kunskap gällande olika typer av funktionsnedsättningar, lågaffektivt bemötande, pedagogik och kartläggning av den enskildes behov. Utöver detta fortgår satsningen vad gäller utbildning och validering till stödassistenter och stödpedagoger samt tillgänglig kommunikation. Fler medarbetare i verksamheterna får kunskap om hur AKK, alternativ och kompletterande kommunikation, kan användas för att stödja personer med kommunikationssvårigheter att förstå andra och att uttrycka sig. Utveckling av välfärdsteknik ska fortgå.

Hägersten-Älvsjö och Skärholmens gemensamma råd för funktionshinderfrågor bidrar till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar i stadsdelsområdet. Det reviderade programmet Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029, kommer att spridas till samtliga verksamheter under året.

Samverkan och samlokalisering

Stadsdelsnämnden ser till att samordnad individuell plan (SIP) upprättas tillsammans med brukaren när insatser behövs från socialtjänst och hälso- och sjukvård för att ge individcentrerat stöd. Kvalitetshöjande insatser kommer att göras genom satsningen på en god och nära vård som rör stadsdelsnämnden och regionens verksamheter i stadsdelsområdet. Samverkan, samarbete och samlokalisering med skola, hälso- och sjukvård, förskola, polis, och föreningsliv prioriteras. Samordning med närliggande stadsdelsnämnder stärks ytterligare. Stadsdelsnämnden arbetar utifrån lokalförsörjningsplanen i syfte att säkerställa att verksamheterna bedrivs resurseffektivt i ändamålsenliga lokaler.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	89 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	80 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	79 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)		Fastställs 2024	År
 Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Barn och ungdomar har goda uppväxtvillkor

Beskrivning

Målet nås genom en effektiv samverkan, ett kunskapsbaserat förebyggande arbete, tidiga och samordnade insatser samt intensivt stöd till barn och ungdomar och deras föräldrar med stora behov. Arbets sättet Signs of safety, som innehåller en riskbedömningsmodell och lösningsinriktat samarbete, kommer fortsätta implementeras i verksamheten. Arbetet för en lättillgänglig socialtjänst med förebyggande insatser är i fokus. Resurser och arbetssätt anpassas för att möta upp införandet av en ny socialtjänstlag. Utvecklingsarbetet för att prioritera det uppsökande och förebyggande arbetet fortsätter, samt möjligheten att erbjuda tidiga och samordnade insatser. Socialtjänsten ska förstärka samverkan med förskola och skola för att tidigare identifiera barn så att stöd kan erbjudas till föräldrar.

Arbetet omfattar såväl familjerättsliga frågor, uppsökande arbete som insatser, med eller utan biståndsbeslut. Barn i behov av stöd är delaktiga i sin utredning och får insatser med god kvalitet. Medarbetare är drivande i arbetet avseende jämställdhet, jämlikhet samt barns rättigheter.

Förväntat resultat

- Färre barn och ungdomar återaktualiseras då familjen erhållit effektiva insatser.
- Antalet barn som är delaktiga i planering och genomförande av sina insatser ökar.
- Fler föräldrar erbjuds stöd och får verktyg för föräldraskap.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
Preventionsindex ANDTS	70		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska sprida information om socialtjänstens stöd genom samverkan mellan förskola och skola	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Personer med funktionsnedsättning tillförsäkras självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap genom de insatser som ges

Beskrivning

Målet uppnås genom att invånare med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i behov av stöd, erbjuds individuella stödinsatser av god kvalitet. Erbjudande om insatser utgår ifrån den enskildes egna behov och önskemål med en hög grad av delaktighet i genomförandet. Verksamheterna håller god kvalitet, är rättssäker och likställig samt bidrar till delaktighet.

Personer med funktionsnedsättning får stöd för att delta i samhällets gemenskap och arbetsliv. Behovet av stöd för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses bland annat för att säkerställa möjlighet till regelbundet deltagande i fritidsaktiviteter. Personer med en funktionsnedsättning får stöd och service i form av till exempel boendestöd, grupp- eller servicebostad, sysselsättning, daglig verksamhet och stöd till att få en anställning. Fysisk aktivitet och hälsa beaktas när genomförandeplan, individuell plan eller samordnad individuell plan upprättas och följs upp.

Förväntat resultat

- En högre andel brukare med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i behov av stöd är nöjda med sina insatser.
- Fler barn och unga med funktionsnedsättning är delaktiga i planeringen av sina insatser.
- Fler vuxna med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska följa upp användning av simhallskort av boende i stadsdelens LSS-bostäder.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska planera och genomföra aktiviteter för att främja fysisk aktivitet hos stadsdelens egna utförarverksamheter.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheten till samarbete vad gäller Liljeholmens dagliga verksamheter och parkskötsel i egen regi	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utveckla digital introduktion för utförarverksamheternas nyanställda inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utveckla individuella stödinsatser så att personer med funktionsnedsättning stärker sina möjligheter att delta på arbetsmarknaden.	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Vuxna invånare lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Beskrivning

Målet nås genom att personer får stöd utifrån egna förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap och leva ett självständigt liv. Insatser i egen regi erbjuds i ett tidigt skede vilket minskar risken för att större åtgärder behöver erbjudas på längre sikt. Barnrättsperspektivet beaktas alltid när en förälder aktualiseras hos socialtjänsten så att barnets behov kan tillgodoses.

Vuxna med beroendeproblematik erbjuds stöd och samverkan kring personer med samsjuklighet prioriteras. Samordning med Region Stockholm pågår och utvecklas med syftet att ge en god och nära vård.

Vuxna och barn som är utsatta för våld i nära relation eller utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck upptäcks och får stöd samt erbjuds insatser. Stöd att förändra sitt beteende erbjuds till våldsutövare.

Förväntat resultat

- Fler vuxna med beroendeproblematik får stöd att hantera sin livssituation och leva ett självständigt liv.
- Fler vuxna är motiverade att lämna ett liv med våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck
- Fler anställda har genomfört suicidförebyggande utbildning.
- Samtliga nyanställda ska ha genomgått utbildning i SIP (samordnad individuell plan).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska erbjuda suicidförebyggande utbildning till ledarbetare och chefer	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ge nya medarbetare utbildning i samordnad individuell plan (SIP).	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska skapa möjligheter att ge öppna insatser utan biståndsbeslut för personer med beroendeproblematik	2023-01-01	2024-08-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att äldreomsorgens nationella värdegrund och hög rättssäkerhet ska genomsyra äldreomsorgens verksamheter och insatser. Äldreomsorgens insatser ska vara av hög kvalitet, ge trygghet och stärka den äldres förmåga att leva ett värdigt och självständigt liv.

Äldrevänlig stad

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar utifrån Handlingsplanen för en Äldrevänlig stad för en tillgänglig och inkluderande verksamhet, som ska främja ett aktivt och självständigt liv. En Äldrevänlig stad som använder ett funktionshinderperspektiv och motverkar ålderism. Handlingsplanens fem prioriterade områden är delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information.

Pensionärsrådet tar initiativ till förbättringar för äldre och lämnar synpunkter på relevanta ärenden.

Förebyggande arbete och uppsökande insatser

Äldreomsorgens förebyggande och uppsökande arbete har fokus på att bryta isolering och ofrivillig ensamhet. Mötesplatserna och aktivitetscentren för seniorer erbjuder möjlighet till social samvaro, att delta i aktiviteter, kunna motionera och ta del av kulturupplevelser, som syftar till att främja en god hälsa.

Äldreomsorgen fortsätter att utveckla möjligheter till ökat samarbete med pensionärsorganisationerna, föreningar och civilsamhället genom bland annat informationsutbyte.

Kunskapsbaserat stöd till invånare

Äldreomsorgen erbjuder insatser av hög kvalitet för äldre med behov av omsorg, genom en rättssäker och likställd biståndsbedömning, professionell hemtjänst och trygga vård- och omsorgsboenden.

God och nära vård i samverkan

God och nära vård är en pågående omställning av vården och omsorgen i hela landet för en sammanhållen vård och omsorg, som har ett personcentrerat förhållningssätt i varje möte, där den enskilde är delaktig. Fokus är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande för en god hälsa och att stärka personens självständighet.

God och nära vård har tidigare främst haft fokus på äldre, men omfattar nu alla åldrar i stadsdelsområdet. En samordnad funktion har inrättats med uppdrag att ta fram en handlingsplan för 2024 samt kartlägga alla forum som finns för samverkan för det fortsatta utvecklingsarbetet. Handlingsplanen ska anpassas utifrån de övergripande handlingsplanerna (Vård i samverkan, VIS och Stockholms stads handlingsplan). Stadsdelsnämnden och Regionen ska fortsätta att utveckla samverkan, såsom kommunikationen, mötesformer och arbetssätt. Viktiga frågor är sammanhållna vårdkedjor, övergångar och utskrivning från slutenvården (systemet LifeCare), samarbete med hemsjukvården, mobila arbetssätt,

teamarbete samt digitalisering och välfärdsteknik för ökad trygghet, värdighet, självständighet och självbestämmande.

Samordnad individuell plan (SIP) upprättas tillsammans med den enskilde när insatser behövs från socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Stadsdelsnämnden och Regionens hälso- och sjukvård i stadsdelsområdet fortsätter att utveckla samverkan med satsningar på kvalitetshöjande insatser för en god och nära vård. Exempel på kvalitetshöjande insatser är stöd till äldre kring kost och nutrition, där hemtjänsten och äldreomsorgens dietist samverkar med primärvårdens rehabilitering. Enheten för förbyggande arbete och beställarenhetens äldre samverkar med primärvården, i syfte att utveckla och genomföra hälsosamtal med seniorer. Syftet är bland annat att uppmärksamma och förebygga ofrivillig ensamhet. Tryggt mottagande för en säker och trygg hemgång efter sjukhusvistelse ska fortsätta att utvecklas. Satsningar görs inom hälso- och sjukvården för att säkerställa att vården för den äldre är patientsäker.

Hållbart ledarskap och medarbetarskap

Äldreomsorgen ska under året arbeta aktivt med kompetensförsörjningsplanen och de aktiviteter för att skapa goda förutsättningar för medarbetare och chefer att göra ett bra arbete. Fortsatta satsningar för att stärka medarbetares medicinska kompetens samt språkkunskaper. Det nära ledarskapet och god arbetsmiljö ska stärkas och utvecklas. Arbeta för att öka andelen undersköterskor inom äldreomsorgen samt se över möjligheten till att stärka hemtjänsten i egen regi under dygnets alla timmar.

Stadsdelsnämnden fortsätter att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen utifrån Digitaliseringsplan 2024 med inriktning 2025-2026.

Jämställdhet och mänskliga rättigheter

Analyser av könsuppdelad statistik görs och vid omotiverade skillnader vidtas insatser.

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För äldreomsorgen innebär det att äldre har rätt till att få information om möjligheterna till äldreomsorg och att få hela eller en väsentlig del av sin äldreomsorg på något av minoritetsspråken.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel nöjda omsorgstagare		Fastställs 2024	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	År
 Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,04	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	67 %	67 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda om, och i så fall hur, uppföljningen av äldreboende som är upphandlade inom stadens LOV-avtal, kan överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden	2024-01-01	2024-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att införa ramtid fullt ut	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Äldre har ett tryggt, hälsosamt och självständigt liv samt en god personcentrerad vård och omsorg

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens verksamheter och insatser utgår från ett salutogent förhållningssätt där trygghet, hälsa och välbefinnande står i fokus. Äldre i behov av stöd erbjuds insatser av god kvalitet. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål med en hög grad av delaktighet i utformandet av sin omsorg. Verksamheterna är rättssäker och likställig, bidrar till delaktighet samt håller god kvalitet och hög kontinuitet.

Stadsdelsnämndens uppsökande och förebyggande arbete är viktigt för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Mötesplatserna och aktivitetscentren för seniorer erbjuder möjlighet till social samvaro och att delta i olika former av aktiviteter som syftar till att främja en god hälsa. Äldre erbjuds möjlighet till olika former av aktiviteter och dagliga utevistelse. Äldreomsorgens verksamheter deltar i stadens satsning på kulturevenemang för äldre.

Maten och måltidsupplevelsen inom stadsdelsnämndens äldreomsorg ska fortsätta att utvecklas för att förebygga undernäring och bibehålla en god hälsa. Vidare fortsätter utvecklingsarbetet inom hälso- och sjukvården för en personcentrerad vård. Anhörigstödet kommer att utvecklas inom verksamheterna för att stärka anhörigperspektivet.

Medarbetare erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling utifrån sina behov. Satsningar fortsätter för att stärka kompetensen för språk, demensvård, geriatrik, psykisk ohälsa, palliativ vård, hbtqi, våld i nära relation och missbruksproblematik. Omvårdnadspersonal i äldreomsorgen erbjuds att utbilda sig via Äldreomsorgslyftet samt kompetenssatsningen via ESF-projektet, för att möta kommande kompetenskrav avseende undersköterskor och vårdbiträden.

Förväntat resultat

- Ökad andel äldre som känner sig trygga och nöjda med utformandet av sin äldreomsorg.
- Ökat välbefinnande och meningsfullhet hos seniorer genom förebyggande verksamhet.
- Öka verksamhetens kvalitet genom att utveckla hälso- och sjukvården för att säkra en patientsäker och personcentrerad vård för den äldre.
- Öka verksamhetens kvalitet genom att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för att kvalitetssäkra insatserna för den äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska arbeta för att säkerställa äldreomsorgens kompetensförsörjning samt erbjuda medarbetare utbildning enligt kompetensutvecklingsplanen med särskild satsning på språk och yrkesutbildning.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla den interna och externa samverkan för en god och nära vård samt förebyggande och hälsofrämjande insatser.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda insatser av god kvalitet utifrån interna och externa uppföljningsresultat.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska inom äldreomsorgens verksamheter öka kännedomen om Nationella minoriteters rättigheter.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska stärka och utveckla teamarbetet inom verksamheterna samt samverkan med läkarorganisationen för en personcentrerad vård och omsorg om den äldre.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska säkerställa att äldreomsorgens medarbetare får kompetensutveckling kring bemötande av särskilt sårbara grupper - Våld i nära relation och hbtqi.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla arbetet kring kost, nutrition och måltidsupplevelsen. I särskilda boendeformer ska arbetet för sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag, fortsätta att implementeras.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla informationen och hanteringen av inkomna förslag, synpunkter och klagomål.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete och kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer.

Föreningsbidrag och samverkan

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet till att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet. Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. För att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas så har stadsdelsnämnden tagit fram en ny riktlinje för ändamålet.

Stadsdelsnämnden initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor och fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

För att stärka förvaltningens rådighet samt partnerskap och samarbete med civilsamhället kommer nämnden under 2024 att se över möjligheten att arbeta med idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Lek och rörelse för alla

Stadsdelsområdets parker, naturområden och spontanidrottsytor är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Stadsdelsnämnden arbetar i utveckling och planering utifrån ett tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv för att stadsmiljön ska inbjuda till lek och rörelse för alla.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	56 %	56 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	76 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	66 %	66 %	År

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inventering av lokaler för föreningsliv	2024-01-01	2024-04-30
Stadsdelsnämnden ska se över möjligheten att samverka genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Park- och naturområden är tillgängliga och inbjuder till lek och rörelse för alla

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån ett tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv i verksamhetsplaneringen. Insatser görs löpande för att utveckla park- och naturområden och spontanidrottsytor i syfte att de ska vara tillgängliga och inbjuda till lek och rörelse för alla.

Stadsdelsnämnden arbetar löpande utefter åtgärdsförslag för lätt avhjälpna hinder.

Stadsdelsnämnden arbetar för att öka stockholmarnas delaktighet och inflytande vid förändringar och investeringar i stadsmiljön och ansöker för 2024 om medel för att kunna genomföra en medborgardialog i syfte att rusta upp parkleken Lugnet utifrån principen om universell utformning.

Stadsdelsnämnden kommer under 2024 att genomföra kommunikationsinsatser för att informera om de parker, spontanidrottsytor, hundrastgårdar och hundrastområden som finns i stadsdelsområdet. För att ytterligare öka användningen av stadsdelsområdets parker och spontanidrottsytor samt för att bidra till utökade möjligheter för lek och rörelse ska förvaltningen under 2024 starta ett fritidsbibliotek.

Förväntat resultat

- Tillgänglighets- och jämställdhetsfrågor genomsyrar stadsmiljöarbetet och bidrar till att alla känner sig trygga i stadsmiljön.
- Ökad kännedom om stadsdelsområdet spontanidrottsytor, parker, hundrastgårdar och hundrastområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska starta ett fritidsbibliotek	2024-01-01	2024-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet "Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning" genom att integrera ett rättviseperspektiv i klimat- och miljöarbetet. Samtliga invånare, men särskilt grupper som redan är utsatta eller sårbara för klimatförändringarnas effekter, gynnas av ett handlingskraftigt klimatarbete med skarpa mål.

Stadsdelsnämnden bevakar kontinuerligt vilken klimatpåverkan bland annat resor, inköp och energiförbrukning i nämndens verksamheter har, i syfte att minska utsläppen och arbeta mot målet om en fossilfri organisation 2030. Arbetet med att öka andelen ekologisk, växtbaserad, lokalproducerad och säsongsanpassad mat i stadens verksamheter kommer att vara särskilt prioriterat under 2024. Matens klimatpåverkan ska minska genom att nämnden fortsätter arbeta med att göra klimatsmarta inköp samt löpande följer upp avtal inom verksamheter som beställer måltider. Arbetet med matsvinnsmätningar kommer att vidareutvecklas och gemensamma metoder kommer att tas fram för de enheter som serverar måltider. Vidare består arbetet av kontinuerlig uppföljning av statistik och att främja lärande och erfarenhetsutbyte mellan verksamheter. Stadsdelsnämnden arbetar utifrån avfallshierarkin och genomför insatser för att minska användningen av förbrukningsartiklar med ett särskilt fokus på utfasning av plast. Parallellt med utsläppsminskande åtgärder görs ett arbete för att stärka naturliga kolsänkor inom stadsdelsområdet för att bidra till koldioxidlagring och därmed målet om en klimatpositiv stad 2030.

Stadsdelsnämnden bidrar vidare till inriktningsmålet genom att arbeta för ökad biologisk mångfald i parker, naturmark och på förskolegårdar. Arbetet utgår ifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald och stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Arbetet med klimatanpassning och åtgärder för att hantera dagvatten och skyfallsmängder, liksom att motverka värmeöar, fortsätter att utvecklas. Stadsdelsnämnderna arbetar utöver fysiska åtgärder med verksamhetsanpassning i syfte att minska riskerna av negativa hälsoeffekter till följd av exempelvis värmeböljor. Arbetet sker i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Stadsdelsnämnden bidrar till en god framkomlighet i stadsdelsområdet genom att arbeta i enlighet med stadens framkomlighetsstrategi. Stadsdelsområdets parkvägar ska hålla en hög kvalitet och vara tillgängliga. Nämndens verksamheter ska vidare genomföra sina resor och transporter i tjänsten på ett så hållbart sätt som möjligt.

Samverkan är en förutsättning för klimatomställningen och nämnden arbetar ständigt med att utveckla samverkan med andra aktörer i sitt klimat- och miljöarbetet och söker löpande investeringsmedel för att kunna genomföra åtgärder där behoven och effekterna bedöms vara som störst. I samband med verksamhetsplanen kommer nämnden att ansöka om medel för att minska sin utsläpp och sin energiförbrukning samt för arbete med att stärka den biologiska mångfalden och för åtgärder som syftar till att anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fasa ut fossila bränslen, minska energiförbrukningen samt minska klimatpåverkan från livsmedel och andra inköp.

Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa till utsläpp av växthusgaser. Verksamheter som köper in livsmedel ska få ökad medvetenhet och metoder för att minska den negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning samt erfarenhetsutbyte mellan verksamheter ska stadsdelsnämnden få ner utsläppen från livsmedel ytterligare under 2024.

Parallellt med detta görs ett arbete för att stärka naturliga kolsänkor inom stadsdelsområdet, bland annat genom användandet av biokol i stadsmiljöprojekt och trädplanteringar, för att bidra till koldioxidlagring och därmed målet om en klimatpositiv stad 2030.

Energiförbrukning och effektivisering

Stadsdelsnämnden ska under mandatperioden minska energianvändningen med minst 10 procent genom smart digital styrning, utfasning av energikrävande belysning samt energieffektiviserande åtgärder. Nämnden kommer i samband med verksamhetsplanen att söka klimatinvesteringsmedel för att byta ut äldre belysningsarmaturer till LED-paneler med styrning samt byta ut äldre torkskåp till nya mer energieffektiva med luftvärmepump.

Cirkularitet

Stadsdelsnämnden har ett cirkulärt förhållningssätt inom organisationen och arbetar i enlighet med avfallshierarkin i syfte att förebygga avfall. Det avfall som uppstår sorteras och tas om hand om för att skydda människors hälsa och naturen.

Stadsdelsnämnden arbetar löpande för att minska användningen av engångsprodukter med ett särskilt fokus på en hållbar och minskad plastanvändning. Stadsdelsnämnden använder stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett prioriterat alternativ i samband med inköp av möbler och inventarier till stadens verksamheter.

Klimatnätverk

Stadsdelsnämnden använder sig av befintliga kommunikationskanaler internt och externt för att ha en aktiv dialog och föra ut information om miljö- och klimatarbetet. Internt bedriver nämnden ett klimatnätverk som samlar berörda verksamheter och funktioner i syfte att skapa en effektiv samordning, ökad dialog och utbyte av kunskap och erfarenheter. Nämnden fortsätter vidare att utveckla formerna för samverkan och kommunikation med näringsliv och civilsamhälle i frågorna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,4 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens organisation	3,12 GWh	1 735 GWh	År

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska tillsätta en arbetsgrupp för arbete med hållbar utveckling inom förskolan	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens särskilda boendeformer inom äldreomsorgen arbetar med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens verksamheter som serverar mat ska mäta sitt matsvinn samt arbeta för att minska svinnet.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för ökad biologisk mångfald i parker, naturmark och på förskolegårdar. Arbetet utgår ifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald, stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald samt skötselplanen för Älvsjöskogens naturreservat. Möjligheten att omvandla klippta gräsmattor till ängsmark utvärderas löpande, och vägs mot klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden samverkar med andra nämnder och bolag för att få bästa möjliga effekt för den biologiska mångfalden. Vid exploaterings- och stadsutvecklingsprojekt deltar stadsdelsnämnden i arbetet med framtagandet av grönkompensationsåtgärder samt samverkar med miljönämnden i framtagandet av strategier och förstärkningsåtgärder.

Stadsdelsnämnden arbetar löpande med att samverka med invånare som har ett intresse för stadsodling och uppmuntrar stadsodling på parkmark genom brukaravtal.

Klimatanpassning

Stadsdelsnämnden planterar fler träd för att utöka krontäckningsgraden och skapa svalka. Stadsdelsnämnden strävar vidare efter att minska andelen hårdgjorda ytor, för att både skapa bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden, och bättre kunna hantera dagvatten och skyfallsmängder. Fler grönytor skapar också svalka under värmeböljor och motverkar värmeöar.

Nämnden kommer under 2024 tillsammans med Trafiknämnden att medverka i en förstudie för att ta fram en samverkansmodell med större samhällsviktiga aktörer i syfte att göra konsekvensberäkningar för vad som kan ske vid större samhällsstörande översvämningar.

Planerade åtgärder

Stadsdelsnämnden ansöker om medel för att vidta åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden. Åtgärderna består i betesdjur på Sjöängen, friställning av ek- och tallmiljöer, restaurering av naturmark, benjeshäckar och bevarande av trädruiner i enlighet med det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget. Medel kommer även att sökas för klimatanpassningsåtgärder som till exempel trädplanteringar i parklekar och lekparkar samt åtgärdande av erosionsskador.

Måltider och livsmedel

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar utifrån stadens matstrategi. Arbetet med att öka andelen ekologisk, växtbaserad, lokalproducerad och säsongsanpassad mat fortsätter att vidareutvecklas. Den analys som nämnden genomfört under 2023 visar att det är skillnader mellan verksamheternas måluppfyllelse och att statistiken som enheterna får upplevs som svår att tolka och arbeta vidare med i verksamheten. Stadsdelsnämnden kommer under året därför att utveckla ytterligare strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel där arbete med att kontinuerligt lyfta goda exempel och skapa forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska öka andelen höggräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för

biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.

-Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska i samarbete med SISAB ta fram ett material om biologisk mångfald som riktar sig till pedagoger i förskolan	2024-01-01	2024-05-22
Stadsdelsnämnden ska registrera antalet träd som fälls på parkmark i syfte att kunna uppnå det stadsövergripande trädmålet	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ta fram en baslista för hållbara och näringsrika livsmedel inom de särskilda boendeformerna inom äldreomsorgen	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ta fram en samverkansmodell med större samhällsviktiga aktörer i syfte att göra konsekvensberäkningar för vad som kan ske vid större samhällsstörande översvämningar tillsammans med Trafikkontoret	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheten att starta en ny enhet inom förskolan som arbetar med frågor om hållbar kost och livsmedelshantering	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stadsdelsnämnden bidrar till att verksamhetsmålet uppnås genom att ge bästa möjliga förutsättningar för gång- och cykeltrafikanter - i enlighet med stadens framkomlighetsstrategi. Stadsdelsområdets parkvägar ska hålla en hög kvalitet och tillgänglighet för god framkomlighet. Det ska vara enkelt, tryggt, säkert och bekvämt att välja promenad eller cykling framför att resa med fordon som har högre påverkan på klimatet. På så vis bidrar stadsdelsnämnden till att utsläppen från fordonstrafik minskar. Stadsdelsnämnden arbetar vidare för att fasa ut fossila bränslen i sina verksamheter med målet om att nå en fossilfri organisation till år 2030.

Alla invånare gynnas av en god framkomlighet i stadsmiljön, men särskilt mycket gynnas de grupper som aktivt eller passivt väljer bort andra färdstätt än gång och cykel. Kvinnor, barn och låginkomsttagare är grupper som i större utsträckning går eller cyklar. Framkomlighet i stadsmiljön bidrar således till en mer jämlik, jämställd och rättvis stad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska redogöra för hur långt arbetet kommit med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Parkvägarna har god framkomlighet

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar enligt stadens gång- och cykelplan och utifrån ett genomgripande tillgänglighetsperspektiv. Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och hinder avhjälpas så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

I samtliga planprojekt driver stadsdelsnämnden att parkvägar ska vara tillgänglighetsanpassade. Stadsdelsnämnden följer riktlinjen om placering av parkbänkar längs parkvägarna så att äldre och andra kan vila vid behov. Parkvägar har också god sikt för att öka tryggheten i stadsdelsområdet.

Stadsdelsnämndens verksamheter ska genomföra sina resor och transporter i tjänsten på ett så hållbart sätt som möjligt och under 2024 kommer nämnden att utreda förutsättningar för en intern bilpool.

Förväntat resultat

- Parkvägarna håller hög kvalitet och gynnar gång- och cykeltrafik i stadsdelsområdet.
- Stadsdelsnämnden har en effektiv vinterväghållning för att stimulera gång- och cykeltrafik vintertid.
- Fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten fasas ut för att nå en fossilfri organisation till 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska utreda förutsättningar för en bilpool	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Stadsdelsnämnden bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppnås genom att arbeta systematiskt med att fasa ut produkter med skadliga ämnen i verksamheterna samt i bygg- och anläggningsprojekt. Projektet kemikaliesmart förskola och hållbara vård- och omsorgsboenden, verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen, samt nämndens övergripande arbete med att fasa ut plast- och engångsartiklar utgör stommen i arbetet.

Stadsdelsnämnden samverkar med miljö- och hälsoskyddsnämnden för att säkerställa tjänlig vattenstatus på de offentliga strandbad som finns inom stadsdelsområdet. Stadsdelsnämnden samverkar även med berörda nämnder vid sanering av förorenad mark i anslutning till vattendrag.

Samtliga bygg- och anläggningsprojekt inom stadsmiljöverksamheten loggas i Byggvarubedömningen. Alla invånare gynnas av åtgärder som leder till ren luft, rent vatten och giffria miljöer. Inom verksamheter där sårbara grupper finns är det extra viktigt att arbeta med att fasa ut skadliga ämnen, vilket föranleder det fokus som ligger på just kemikaliesmart förskola och hållbara vård- och omsorgsboenden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giffri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Personal inom förskolan genomgår/repeterar webb-utbildningen Kemikaliesmart och giftfri förskola	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2024-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet "Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla" genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. Nämnden uppnår en ekonomi i balans genom systematisk styrning och uppföljning av verksamhet för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattebetalarna samt genom att säkerställa en effektiv lokalförsörjning. Stadsdelsnämndens medarbetare och chefer ges bra förutsättningar till balans mellan arbetsuppgifter och arbetsbelastning samt att arbetsmiljön är god. Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar.

Stadsdelsnämnden bidrar till att alla ska ges möjlighet till ett eget jobb genom att stärka samverkan med jobbtorg och att invånare som har behov av ekonomiskt bistånd i ett tidigt skede får individuellt anpassade insatser som leder till egen försörjning. På stadsdelsnämndens medborgarkontor erbjuds samhällsvägledning till stadsdelsområdets invånare, en prioriterad målgrupp är nyanlända. Samverkan med det lokala näringslivet utvecklas och fler ungdomar får möjlighet till ett feriejobb. För att möjliggöra att invånarna har ett bra boende arbetar nämnden utifrån stadens program för att motverka hemlöshet. Stadsdelsnämnden arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar och öka antal bostadskontrakt enligt modellen Bostad först. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation.

Stadsdelsnämnden arbetar med att stärka beredskapen i alla verksamheter och processer. Ett särskilt fokus ligger på de verksamheter som identifierats som samhällsviktiga eller är av vikt för dessa. Hög beredskap uppnås genom en genomarbetad och dynamisk risk- och sårbarhetsanalys, tillsammans med kontinuitetshöjande planering och övning.

Stadsdelsnämnden bidrar till öka trygghet genom förebyggande insatser. Trygghetsarbetet utgår från den lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsnämnden, skolan och lokalpolisområdet. I samverkansöverenskommelsen görs en lokal lägesbild och gemensamma prioriteringar som rör såväl sociala insatser till särskilda målgrupper som åtgärder på särskilda utvalda platser eller situationer.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Stadsdelsnämnden bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppnås genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budget och att verksamheternas lokaler är ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Förslaget till budget utgår från stadens resursfördelningssystem och från att kommunfullmäktiges prioriteringar ska få genomslag i nämndens budget. Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i och rådighet över verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Stadsdelsnämndens verksamheter ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i och rådighet över verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2025-2027. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2024 ska stadsdelsnämnden fokusera på behov och användandet av lokaler för att kunna möta framtida behov.

Stödet till verksamheterna i digitalisering ökar och idéer om digitalisering uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta ska leda till en ökad effektivitet och kvalitet i verksamheterna.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva
- Stadsdelsnämnden har en tydlig styrning och förvaltning av digitalisering
- Stadsdelsnämnden implementerar PM3 som förvaltningsmodell

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genomföra utbildningsinsatser för arkivredogörare och chefer om arkiv och informationshantering	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att invånare som har behov av ekonomiskt bistånd i ett tidigt skede får individuellt anpassade insatser som leder till egen försörjning, samt genom att arbeta utifrån de prioriterade områdena i stadens näringslivspolicy. Utifrån uppföljning av föregående verksamhetsår och utifrån stadens övergripande mål, har följande utvecklingsområden identifierats som kommer att prioriteras under 2024:

Minska långvarigt ekonomiskt bistånd

Invånare i behov av ekonomiskt bistånd ges förutsättningar att kunna försörja sig själva genom individuellt utformade insatser och vägledning mot arbete. Handläggningen av ekonomiskt bistånd utgår från rättssäkerhet, tillgänglighet och tydlig information. Felaktiga utbetalningar motverkas genom tydlig information och systematiska kontroller. Insatser från Jobbtorgen kopplas på i ett tidigt skede. Interna och externa insatser planeras och den enskilde görs delaktig i planeringen. För personer i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd upprättas en förändringsplan. Barnens situation i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt vid långvarigt bidragsbehov och när familjen lever under osäkra boendeförhållanden. Barnkonsekvensanalyser genomförs när beslut som fattas rör hushåll med barn. Screening görs för att för att upptäcka våld i nära relation och personer som vill ha stöd länkas till Relationsvårdcentrum sydväst.

Stärkt samverkan med jobbtorg

Stadsdelsnämndens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, matchning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete. Nära samverkan kommer att ske med jobbtorgen.

Utvecklad samverkan med det lokala näringslivet

Stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens näringslivspolicy, genom att lotsa frågor från näringsidkare till rätt instans i staden, sprida information om aktiviteter och åtgärder som staden vidtar, bevaka lokala intressen i stadsmiljö- och tillståndsfrågor, samt att arbeta för en trygg och trivsamt miljö inom ramen för platssamverkan.

Fler ungdomar i feriejobb

Stadsdelsnämndens arbete med att erbjuda ungdomar feriejobb bidrar till tillfällig sysselsättning och ett steg in på arbetsmarknaden för unga. Meningsfulla feriejobb innebär en meningsfull tillvaro under loven, då många ungdomar kan sakna ett sammanhang och egen försörjning. Under 2024 kommer stadsdelsnämnden att öka antalet tillhandahållna feriejobb i egen regi.

Samhällsvägledning

Stadsdelsnämndens medborgarkontor i Älvsjö ger stöd och samhällsvägledning till stadsdelsområdets invånare. En prioriterad målgrupp är nyanlända. Samhällsvägledningen är ett komplement till befintliga etableringsinsatser och syftar till att stötta nyanlända mot egen försörjning och eget stadigvarande boende. Samhällsvägledning erbjuds i samband med inflyttning till stadsdelsområdet via mobil samhällsvägledning. Samhällsvägledarna förmedlar information om föreningsdrivna aktiviteter som ger möjlighet till språkträning, socialt nätverk och en meningsfull fritid. Utvecklingen av stödet till nyanlända fortgår i samarbete med Arbetsmarknadsnämnden och SHIS där frågor om arbete och bostad har särskilt fokus. Samverkan med föreningar och civilsamhället utvecklas genom aktiviteter på Medborgarkontoret.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,2 %	1,5 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1 %	1,0 %	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 000 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	60 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	127 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	980 st	11 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta aktivt för att ungdomar får feriejobb i andra stadsdelsområden än där de bor	2024-01-01	2024-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med socialnämnden utreda nuvarande organisation och ansvarsfördelning för den arbetsmarknadspolitiska insatsen skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)	2024-01-01	2024-06-30
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att med förstärkt handledarskap erbjuda feriearbeten till yngre åldrar och utifrån denna utredning pröva om det ska genomföras en pilotverksamhet under året	2024-01-01	2024-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholm Business Region och stadsdelsnämnderna arbeta uppsökande mot lokalt näringsliv utifrån stadens fokusområden och i city	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Invånarna är självförsörjande

Beskrivning

Målet nås genom att den som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att finna egen försörjning utifrån sina förutsättningar. Stadens utrednings- och bedömningsinstrument används. Invånare som kontaktar nämnden angående ekonomiskt bistånd får snabb och enkel information om rätten till bistånd och handlägningsprocessen. Nämnden arbetar aktivt med att förebygga felaktiga utbetalningar (FUT) genom att ge tydlig information till de sökande, genomföra egenkontroll, ha god kunskap om socialförsäkringarna och handlägnings- och kontrollrutiner. Om det framkommer misstanke om bidragsbrott, görs polisanmälan. Insatser från Jobbtorgen kopplas på i ett tidigt skede. Interna och externa insatser planeras och den enskilde görs delaktig i planeringen.

Nämndens egna arbetsmarknadsinsatser, arbetsträning, matchning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot ett eget arbete och försörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete. För personer med funktionsnedsättning ska nämndens dagliga verksamheter utvecklas för att fler ska erbjudas arbetslivsinriktade insatser och få möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. För personer som inte har möjlighet till ett arbete ska behoven av en meningsfull och utvecklande vardag säkerställas genom en individanpassad sysselsättning eller daglig verksamhet.

Stadsdelsnämndens medborgarkontor i Älvsjö ger stöd och samhällsvägledning till stadsdelsområdets invånare. En prioriterad målgrupp är nyanlända, vilka erbjuds samhällsvägledning i samband med inflyttning till stadsdelsområdet via mobil samhällsvägledning. Stadsdelsnämnden ska erbjuda ungdomar feriejobb i syfte att skapa en meningsfull tillvaro under loven. Stadsdelsnämndens arbete med feriejobb ska utvecklas under året och fler feriejobb ska erbjudas inom integrations- och klimatområdet. Stadsdelsnämnden ska även utöka samverkan och samarbete med föreningar för att ytterligare bredda variationen i erbjudna arbetstillfällen.

Förväntat resultat

- Andelen personer med ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar.
- Fler unga och vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden får individuellt utformade insatser.
- Antalet tillhandahållna platser för feriejobb och antalet ungdomar som fått feriejobb i stadens regi ökar.

Nämndmål: Stadsdelsnämnden samverkar med det lokala näringslivet och bidrar till ett gott företagsklimat

Beskrivning

Målet nås genom att nämnden arbetar utifrån stadens näringslivspolicy. Det handlar främst om att lotsa frågor från företagare till rätt instans i staden, att sprida information om stadens stödfunktioner för företagare, att bevaka det lokala näringslivets intressen i stadsmiljö- och tillståndsfrågor, samt att arbeta för en trygg och trivsamt miljö inom ramen för platssamverkan.

Allt trygghetsarbete är gynnsamt för det lokala näringslivet. Genom platssamverkan involveras företag och fastighetsägare i gemensamt arbete med staden, civilsamhället, polisen och regionen för att öka trygghet, trivsel och utveckling, med särskilt fokus på utpekade platser där särskilda behov finns.

En god samverkan med företag i stadsdelsområdet är nödvändig för att kunna bedriva ett ändamålsenligt näringslivsarbete. Under 2024 fortsätter stadsdelsnämnden att samarbeta med de lokala företagareföreningar och nätverk som finns i stadsdelsområdet. Målsättningen är att fortsätta det uppskattade samarbetet kring Årets lokala företag och att arbeta vidare med platsaktivering tillsammans med lokala aktörer, samt att utveckla arbetet med appen Säkerhetscenter som ska förbättra tryggheten för lokala butiker. Genom att bjuda in till frukostmöten kan nämnden även nå företag som inte är engagerade i någon förening eller nätverk.

Förväntat resultat

- Samverkan med de lokala företagareföreningarna är god
- Lokala företag är engagerade i lokal platssamverkan.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta förebyggande och ge stöd till invånare med särskilda behov. Arbete bedrivs utifrån stadens program för att motverka hemlöshet. Utifrån stadens övergripande mål, har övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2024:

Samordnat vräkningsförebyggande arbete

Stadsdelsnämnden arbetar intensivt för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som insatser för enskilda. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får insatser i syfte att stödja den enskilde att komma vidare till eget boende. Insatser i egen regi utgör en viktig del i arbetet där vuxna erbjuds stöd för att behålla befintlig bostad eller ta sig ur hemlöshet och nå trygga boendeförhållanden.

Förbättrat stöd till personer i tränings- och försökslägenheter och förvaltning av bostaden

Stadsdelsnämnden arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar och beviljar insatsen Bostad först när det är lämpligt. Nämnden ser över och utvecklar arbetet med olika typer av försöks- och träningslägenheter för förbättrat stöd, ökad kvalitet och minskade kostnader.

Stadigvarande boende till våldsutsatta

Nämnden samarbetar genom Relationsvårdscenter (RVC) med Skärholmens stadsdelsnämnd i syfte att hjälpa våldsutsatta personer till ett tryggt, stadigvarande boende. RVC utreder möjligheter för våldsutsatta att bo kvar i befintlig bostad och hjälpa våldsutövare till annat boende, bostadsbyte mellan stadsdelsområdena och samverkan med lokala hyresvärdar pågår.

Ny gruppboende för personer med funktionsnedsättning

I nya Älvsjöstaden öppnar en gruppboende enligt LSS med sex lägenheter i egen regi under våren.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärderna	85 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	3	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	5	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: Invånarna ges förutsättningar till ett hållbart boende

Beskrivning

Målen nås genom att personer med osäkra boendeförhållanden ges stöd till långsiktiga boendelösningar. Nämnden erbjuder ett socialt stöd som är effektivt, samordnat och av god kvalitet. Barnfamiljer som lever i otrygga boendeförhållanden erbjuds stöd utifrån barnens behov.

Ett samordnat vräkningsförebyggande arbete bedrivs. Vräkningar förhindras genom att invånare som befinner sig i en osäker boendesituation får stöd. Alla personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får en individuell boendeplan som bland annat syftar till att undanröja de hinder som finns för den enskilde att komma vidare till eget boende. Uppsökande och förebyggande samverkansarbete bedrivs för att i ett tidigt skede komma i kontakt med invånare som riskerar att förlora sin bostad.

Förväntat resultat

- Fler vräkningar förhindras genom att invånare som befinner sig i en osäker boendesituation får stöd för att klara ett varaktigt boende.
- Antalet bostadslösa minskar.
- Kostnader för tillfälligt boenden minskar och fler långsiktiga boendeplaneringar görs.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska förbättra metoder och arbetssätt för försöks- och träningslägenheter samt stödboenden med fokus på socialt stöd och förvaltning av bostaden.	2023-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, arbetsmiljö, kompetensförsörjning och ledarskap. Detta är ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten om Ökat aktivt medskapandeindex (AMI) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Trygga anställningsvillkor

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Ofrivilliga deltidsanställningar har kartlagts och kommer under året kontinuerligt att följas upp inom respektive avdelning. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. Chef tillsammans med skyddsombud följer upp att åtgärder genomförs både för att stärka det som fungerar bra och hantera det som fungerar mindre bra. För att stärka samverkan mellan chef och skyddsombud hålls regelbundet gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete. Att arbeta förebyggande med tidiga insatser och arbetsanpassning, är också en friskfaktor för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö. Som ett led i att stärka chefers kompetens inom området, genomförs regelbundet utbildning inom stadens rehabiliteringsprocess. Under året kommer det vara prioriterat med arbetet att följa upp respektive enhets korta- respektive totala sjukfrånvaro. Friskvårdsförmånerna ska 2024 harmoniseras i Stockholms stad, vilket för förvaltningen innebär att friskvårdstimmen ersätts med ett högre friskvårdsbidrag. Förvaltningen har tidigare haft ett friskvårdsbidrag om 1 200 kronor, förutom de två senaste åren då beloppet för hela staden varit ett tillfälligt förhöjt belopp, som delvis varit pandemirelaterat, om 5 000 kronor. År 2024 kommer friskvårdsbidraget uppgå till 3 000 kronor och beräknas vara det alternativ med störst positiva hälsoeffekter för förvaltningens medarbetare.

Kompetensförsörjning

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån verksamhetens uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten. Att kontinuerligt ta vara på och utveckla den kompetens och erfarenhet som finns inom organisationen genom att vara en lärande organisation är ytterligare en friskfaktor. Staden

arbetar för att medarbetare ska ges möjlighet att lära av varandra och har därför tagit fram konceptet ”Skugga en kollega” som ska bidra till ett stärkt lärande, samarbete och en helhetssyn på stadens uppdrag. Stadsdelsnämnden kommer under året att starta arbetet med konceptet, även som ett led i att utveckla medarbetarskapet.

Ledarskap

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara närvarande, tillitsfullt och engagerat för att skapa förutsättningar för ett gott medarbetarskap. För chefer ger stadens chefsprofil en övergripande förväntan av prestation som bedöms i chefens medarbetarsamtal och vid lönesättning. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen.

Kvalitet

Förvaltningens stödfunktioner har kärnverksamheternas behov i centrum och håller en hög kvalitet. Chefskapet ska vägledas av kvalitetsprogrammets förhållningssätt där medarbetare ges utrymme och uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Alla verksamheter arbetar med ständiga förbättringar, innovation och digitalisering i enlighet med stadens kvalitetsprogram för att bidra till en effektivare verksamhet. Verksamheterna ska ha en tillåtande miljö där engagemang och nya idéer tas tillvara.

Arkiv och informationshantering

Inom området informationshantering och arkiv fortsätter arkivorganisationen att etablera tydliga roller och ansvar för information och arkiv. Intern samverkan ska tillvaratas och utbildnings- och informationsinsatser ska genomföras för att öka kunskap om hantering av allmänna handlingar. Information ska hanteras rätt genom att hanteringsanvisningar ska vara kända och användas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex 	79	83	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	4	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	19	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	20	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro 	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå målpuppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska arbeta aktivt med utveckling av medarbetarskap	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla det strategiska kompetensförsörjningsarbetet ytterligare utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska genomföra ett stärkt, samlat och riktat stöd för en effektivare resursanvändning och bemanningsplanering.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska inför implementering av ny chefsstruktur i staden genomföra en kartläggning och analys av organisationen.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet för ett närvarande ledarskap inom socialtjänstens verksamheter.	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla kvalitetsarbetet utifrån de förhållningssätt som anges i kvalitetsprogrammet.	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stärka beredskapen i alla verksamheter och processer. Ett särskilt fokus ligger på de verksamheter som identifierats som samhällsviktiga eller är av vikt för dessa. Hög beredskap uppnås genom en genomarbetad och dynamisk risk- och sårbarhetsanalys, tillsammans med kontinuitetshöjande planering och övning.

En stark rådighet över samhällsviktiga funktioner och välfärdsverksamheter är av stor vikt för att kunna höja beredskapen och leda i kris. Stadsdelsnämndens rådighet ska stärkas genom inventering, analys, samt planering för att vidta åtgärder för avtalskrav och driftsformer.

Stadsdelsnämndens systematiska arbete med inköp och upphandlingar bidrar till avtalstrohet och ökad andel elektroniska inköp samt förebyggande av välfärdsbrott, vilket i sin tur bidrar till att stärka nämndens rådighet över köp av varor, tjänster och entreprenader.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	81 %	81 %	År
 Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2024-01-01	2024-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2024-01-01	2024-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen enskilt eller i samverkan öva aktivering av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap för oväntade händelser

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Stadsdelsnämnden ökar sin förmåga inom civil beredskap genom att uppdatera och ytterligare arbeta med Risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) samt genom att arbeta för att stärka de kritiska beroenden/resurser som de samhällsviktiga verksamheterna behöver för att de ska kunna upprätthållas och stärkas.

Stadsdelsnämnden kommer under 2024 att tillsammans med de övriga stadsdelsnämnderna i söderort, Skarpnäck, Farsta och Enskede-Årsta-Vantör genomföra en gemensam övning för aktivering och kommunikation av och mellan trygghetspunkter.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden uppdaterar sin krisledningsplan samt övar, utbildar och utvecklar krisledningsorganisationen utifrån lärdomar och erfarenheter för att bli ännu bättre på att hantera oväntade händelser. Dessutom kommer stadsdelsnämndens krigsorganisation att övas i samband med STADSÖ 2024. Arbetet med krisstödsorganisationen fortsätter att utvecklas, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser.

I arbetet med informationssäkerhet kommer prioriterade aktiviteter för 2024 att vara behörighetshantering, implementering av lokal anvisning inklusive PM3, incidenthantering, informationsklassning och informationssäkerhet inom upphandlingsförfarandet. Dessa

prioriteringar kommer fortsättningsvis att ingå i internkontrollplanen även kommande tre år.

Förväntat resultat

- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner och dess åtgärder genomförs för att stärka stadsdelsnämndens beredskap.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödvändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genomföra normerande klassningar inom nationell informationssäkerhet (NIS)	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ta fram en checklista för att ställa rätt krav på informationssäkerhet vid en anskaffning eller utveckling av varor eller tjänster	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska ta fram en rutin/anvisning för tilldelning, ändring, borttagning och uppföljning av medarbetarnas samt externa personers (konsulter, utförare mm) behörigheter så att detta sker på ett kontrollerat, säkert och spårbart sätt	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheten att kunna erbjuda äldre invånare som inte annars har insatser från äldreomsorgen svalka under värmeböljor	2024-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens krigsorganisation ska stärkas genom övning	2024-01-01	2024-12-31
Verksamheter som berörs av NIS-direktivet ska genomföra en utbildning inom NIS 1 och NIS 2	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en stark rådighet med en hållbar utveckling över samhällsviktiga funktioner och välfärdsverksamheter

Beskrivning

Grunden till en hög rådighet är en ekonomi i balans som möjliggör effektiva och hållbara lösningar. Stadsdelsnämnden ska öka sin rådighet genom att ge verksamheten förutsättningar till en hållbar utveckling med hög beredskap och stark rådighet. Det kan exempelvis ske genom ändamålsenliga lokaler, en bra balans mellan verksamheter i egen respektive privat regi eller adekvat avtalsuppföljning.

Målet nås genom att stadsdelsnämnden beställer annonserade upphandlingar från stadens servicenämnd. Verksamheterna tar fram förfrågningsunderlag och upphandlingssamordnaren administrerar upphandlingarna i enlighet med stadens regelverk samt nämndens plan för upphandlingar. I förfrågningsunderlagen framgår att upphandlingen ska bidra till en hållbar ekonomisk, social och ekologisk utveckling. Utifrån revisionens genomförda granskning rekommenderas nämnden att säkerställa en systematisk planering avseende uppföljningen av entreprenörens arbete bl.a. genom tydliga rutiner för uppföljning samt stickprovskontroller och dokumentation av dessa. Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, göra medvetna inköp, öka avtalstroheten samt ett förenklande av den systematiska uppföljningen.

Vidare nås målet genom att stadsdelsnämnden arbetar för att ha verksamheter i egen regi inom samtliga områden som nämnden ansvarar för. En ny stadsmiljöenhet har bildats och under 2024 kommer arbetet med att förbereda för övertagande av park- och naturskötsel i egen regi intensifieras för att sedan träda i kraft under 2025. En miljon kronor har omfördelats till Avdelningen för samhälle och service för att påbörja arbetet. Nämnden har även möjlighet att från 2024 ansöka om extra investeringsmedel för inköp av maskiner och inventarier under införandet av park- och naturskötsel i egen regi. Nämnden kommer även att utreda möjligheten att ta över lokalvård i egen regi.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden ställer tydliga krav i förfrågningsunderlag och avtal.
- Stadsdelsnämnden genomför systematiska avtalsuppföljningar för att säkerställa att avtal efterlevs samt förebygga otillåten påverkan, jäv och välfärdsbrott.
- Stadsdelsnämndens upphandlingar är ekonomiskt socialt och ekologiskt hållbara.
- Stadsdelsnämndens verksamheter ökar andelen elektroniska inköp.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheterna till att ta över lokalvård i egen regi	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom samverkan och att arbeta både med socialt brottsförebyggande arbete och insatser i den offentliga miljön. Utifrån den nya lagen om kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete kommer nämnden att säkerställa att det brottsförebyggande arbetet är kunskapsbaserat, strukturerat och effektivt. Trygghetsarbetet utgår från den lokala samverkansöverenskommelsen mellan kommunen och lokalpolisområdet. Det lokala brottsförebyggande rådet verkar för ökad trygghet och minskad brottslighet i stadsdelsområdet med utgångspunkt i samverkansöverenskommelsen. I överenskommelsen genomförs lokal lägesbild och orsaksanalys vilka leder till gemensamma prioriteringar som rör såväl sociala insatser till särskilda målgrupper som åtgärder på särskilda platser eller mot vissa situationer. Insatser som genomförs ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet och följs upp.

Trygghet i stadsmiljön

Stadsdelsnämnden arbetar för att öka tryggheten i stadsdelsområdet genom platssamverkan på tre platser; Liljeholmen, Västertorp/Fruängen/Hägerstensåsen och Älvsjö/Solberga. Vidare arbetar nämnden löpande med att genomföra och utveckla trygghetsvandringar och arbetet med den lokala lägesbilden. Under 2024 kommer stadsdelsnämnden inom ramen för platssamverkan utveckla samverkan med fastighetsägare, föreningar och näringslivet för platsaktivering. Vidare ska samverkan med lokala föreningar utvecklas för att öka tryggheten och förutsättningarna för barn och unga att delta i olika aktiviteter.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets offentliga

miljöer. Parker och naturmark ska hållas städade och väl underhållna. Genom investeringar och driftåtgärder förlängs anläggningarnas livslängd och parkmiljöerna upplevs som inbjudande och trygga.

Stadsdelsnämnden söker för 2024 trygghetsinvesteringsmedel för sju projekt: utomhusgym vid Mälarhöjdens IP, stråk vid Hägerstensåsens bollplan, belysning vid bollplan i Vippan, belysning i Fruktparken samt etapp två av utomhusgym i Trekantsparken, grusning av motionsspår Solberga och omläggning till höggräs vid Årsta ängsvägen, Älvsjö idrottsplats och Västberga boende.

Stärkt samverkan i Älvsjö-Solberga

Samverkan ska stärkas mellan stadsdelsnämnden, polisen, civilsamhället och näringslivet för att öka tryggheten och stärka lokaldemokratin. Fler verktyg och arbetssätt ska användas i arbetet där sociala insatser och aktiviteter i kombination med att förbättringar i den offentliga miljön genomförs. Stadsdelsnämndens trygghetsstrateg arbetar regelbundet från medborgarkontoret i Älvsjö och förlägger möten och dialoger dit i syfte att synliggöra nämndens närvaro och trygghetsarbete. En särskild samordningsgrupp kommer etableras.

Arbetet med att utveckla platssamverkan i Solberga intensifieras med målet att det inte längre vara en öppen drogscen. Stadsdelsnämnden ingår i regional samverkan mot öppna drogscener. Under 2024 kommer arbetet med stadsdelsvolontärer att starta upp i området. Uppdraget innebär att volontärer samverkar med stadsdelsnämnden genom att dialog om det som händer i närområdet och blir en naturlig del av det trygghetskapande och brottsförebyggande arbetet. Det kan till exempel innebära att vara synlig på gator och torg för ökad trygghet, ha dialog med boende och verksamheter om synpunkter och idéer samt hjälpa till att sprida information om skydd mot brott som till exempel bedrägerier.

Samverkan i förebyggande arbete vidareutvecklas där samlokalisering och tidiga insatser för yngre barn prioriteras genom förstärkt samarbete genom familjecentralen. Samarbetet kommer även förbättras med Medborgarkontoret och gemensamma målgrupper. Ett lokalt fritidsbibliotek kommer etableras i området.

Medborgardialoger som ungdomsråd och möjligheten att ingå IOP, ska bidra till att tryggheten ökar. För ungdomar och vuxna med en kriminell livsstil fortsätter den samverkan som tidigare har etablerats med nya metoder och arbetssätt.

Effektiva insatser för att förebygga och motverka att barn och ungdomar dras in i kriminalitet

Den operativa samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritid och polis stärks när det gäller ungdomar som begår brott samt för att förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet samt för att stärka tryggheten i skolan. Den lokala handlingsplanen för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet ligger till grund för stadsdelsnämndens sociala preventionsarbete och samordning med relevanta aktörer. Samordning inom ramen för arbetet mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) ska bli mer operativ. Arbetet förstärks för barn och ungdomar där det finns en oro för normbrytande beteende men där en utredning inte inleds, till exempel genom samarbete med föreningar. Fältverksamheten ska arbeta mer riktat med riskgrupper och socialtjänstens utåtriktade arbete mot skolor och

förskolor förbättras. Nya metoder och arbetssätt används inom ramen för funktioner som socialekreterare hos polis, ungdomskoordinator och lots. insatserna som ges i egen regi till unga kriminella ska förbättras.

Insatser för personer som vill lämna en kriminell livsstil

God kännedom om sekretess och hur informationsdelning ska ske, ökar möjligheter för samarbete och möjligheten att ge rätt stöd i rätt tid. Den som vill lämna en kriminell livsstil erbjuds professionellt stöd. Metoder och arbetssätt ska vara kända. Metoden Trefas ska införas i samarbete med polis och kriminalvård.

Välfärdsbrott

Nämnden arbetar för att förebygga och minska risken för välfärdsbrott och genom att öka kunskap och medvetenhet hos medarbetare samt genom att vidareutveckla rutiner för att identifiera och hantera avvikelser. Medarbetare ska därför ha en god kunskap om välfärdsbrott som felaktig folkbokföring, id-brott, falska intyg samt fusk och oegentligheter inom stadens upphandlade tjänster. Det strategiska arbetet fokuserar på att förebygga risker och minimera brottslighet samt att ha ett strukturerat arbete där risker bedöms och krav ställs och på så sätt arbeta förebyggande. Det ska vara tydligt vilka åtgärder som ska vidtas beroende på vilken typ av fel som har upptäckts.

Genom en aktiv avtalsuppföljning i upphandlingar av välfärdstjänster ska stadsdelsnämnden motverka välfärdsbrott vilket även främjar sund konkurrens mellan seriösa företag i välfärdssektorn. För att stärka arbetet med att förebygga och motverka risk för brott och fusk inom föreningsstöd kommer arbetet med kontroller vid ansökan i enlighet med gällande riktlinjer förbättras. Ett systematiskt arbete genomförs för att förhindra felaktiga utbetalningar (FUT) samt att underrätta Skatteverket om felaktig folkbokföring. Vid köp av personlig assistans kommer särskild kontroll göras, där bland annat bolags tillstånd kontrolleras hos Inspektionen för vård- och omsorg (IVO). Nämnden genomför även avtalsuppföljningar med verksamheter som ligger på entreprenad. Regelbunden uppföljning sker på individ- och verksamhetsnivå för att säkerställa att insats och debiteringar sker i enlighet med den enskildes behov och gällande avtal.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	81 %	79 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Det socialt förebyggande arbetet bidrar till att stadsdelsområdet är tryggt att bo och vistas i

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens samordnade funktioner särskilt säkerställer en god samverkan i det förebyggande arbetet. Arbetet med lokala operativa samverkansforum vidareutvecklas. Arbetet utgår från beskrivna insatser i den lokala handlingsplanen för att förebygga och motverka att unga blir kriminella. Insatser och samverkan för att förebygga att unga dras in i kriminalitet stärks. Socialtjänstens samarbetet med förskolor och skolor ska vidareutvecklas. Genom en effektiv samverkan och ett kunskapsbaserat socialt förebyggande arbete, blir stadsdelsområdet tryggare att bo, vistas och verka i.

Förväntat resultat

- Fler ungdomar känner sig trygga sent på kvällen i sitt bostadsområde
- Ökat antal ungdomar får stöd av fältassistent eller fritidsledare att påbörja en fritidsaktivitet
- Andelen elever i årskurs 9 som uppger att de är trygga ökar och deras utsatthet för hot och våld minskar

Nämndmål: Stadsmiljön upplevs som trygg att vistas och verka i

Beskrivning

Målet nås genom ett fortsatt arbete med platssamverkan, trygghetsvandringar, platsaktivering, trygghetsupprustningar och kontinuerligt arbete med att hålla stadsmiljön städad, välbelyst och attraktiv. Arbetet utifrån platssamverkan fortsätter i flera av stadsdelsområdets lokala centrum, och samverkan initierats på utsatta platser och kommer att utökas utifrån de lägesbilder som tas fram tillsammans med polisen.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets offentliga miljöer. Parker och naturmark ska hållas städade och väl underhållna. Genom investeringar skapas nya inbjudande parkmiljöer.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten i stadsmiljön bland stadsdelsområdets invånare är hög.
- Invånarnas nöjdhet med städning och skötsel av parker ökar.
- Samverkan med polis och det lokala näringslivet är fortsatt god och utvecklas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska utveckla samverkan med föreningslivet för ökad delaktighet i det trygghetsskapande arbetet	2024-01-01	2024-12-31

Nämndmål: Stöd erbjuds till unga och vuxna som vill lämna en kriminell livsstil

Beskrivning

Invånare som har en kriminell livsstil och är brottsligt aktiva erbjuds stöd för att lämna en kriminell miljö. Medarbetare ska ha goda kunskaper om kriminalitet och dess konsekvenser samt erbjuda stöd. Metoder och arbetssätt ska vara kända hos berörda i stadsdelsnämnden och hos samarbetsaktörer. Nämnden samverkar med polis och kriminalvård genom metoden Trefas, ett arbetssätt kring enskilda individer.

Informationsutbyte mellan socialtjänst, polis och andra relevanta myndigheter fungerar väl med syfte att barn och ungdomar får rätt stöd i rätt tid. Stadsdelsnämnden och samverkansaktörer har god kännedom om orosanmälningar och hur sekretess/informationsutbyte kan ske. Kompetensutveckling erbjuds samarbetsaktörer vad gäller orosanmälningar.

Förväntat resultat

- Fler barn och ungdomar som är brottsligt aktiva, får stöd och hjälp.
- Fler vuxna är motiverade till att lämna ett liv med kriminalitet.
- Stadsdelsnämnden och samverkansaktörer ökar sin kunskap om sekretessbrytande bestämmelser vilket leder till ett bättre informationsutbyte för målgruppen.
- Anhöriga till kriminella personer erbjuds socialt stöd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska förstärka och förbättra insatserna till unga som är brottsligt aktiva, med eller utan biståndsbeslut, som ges i egen regi.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämnden ska implementera metoder och arbetssätt för vuxna som vill lämna en kriminell livsstil	2024-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att utveckla demokratiarbete och öka kunskapen om mänskliga rättigheter inom verksamheterna. Invånarnas förslag och synpunkter tas tillvara och arbetssätt för medborgardialoger och medborgarbudgetar vidareutvecklas. Invånarna får en likvärdig service och blir väl bemötta. Samverkan med civilsamhället stärks och omfattar flera områden.

Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 utgör en grund för stadsdelsnämndens arbete med att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Nämnden har bland annat tagit sig an principen Ingen ska lämnas utanför, som innebär att mål 5, 10 och 11 är särskilt viktiga för nämndens verksamheter att fokusera på i arbetet med de globala målen. Hållbara städer och samverkan, vilket inkluderar en trygg, inkluderande, hälsosam och tillgänglig livsmiljö har tydliga anslag i de mål och förväntade resultat som nämnden antagit.

Individ- och familjeomsorg samt funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Det sociala hållbarhetsarbetet sker genom att bland annat tillse att det finns kunskapsbaserade insatser och stöd som bidrar till människors möjlighet att nå sin fulla kapacitet att bidra till samhällets utveckling. Insatser för att barn och ungdomar ska växa upp under goda levnadsvillkor och få en bra skolgång är särskilt prioriterade för att uppnå detta. Samverkan och samhandling med andra samhällsaktörer så som förskola, skola, polis och hälso- och sjukvård blir således viktig för att få kunskap om varandras uppdrag och ansvar, och för att gemensamt genomföra kartläggning och analys så att alla med gemensamma krafter kan bidra till ett samhälle i enlighet med Agenda 2030.

Vuxna invånare ska kunna vara självförsörjande och leva ett gott och hälsosamt liv genom att samverka med bland annat Jobbtorg för att underlätta vägen ut i arbete. Flera av målen omfattar också rätten till ett liv fritt från våld. Det stöd och de insatser som ges till våldsutsatta och våldsutövare ger förutsättningar för att invånare ska kunna leva ett liv fritt från våld och diskriminering. Stadsdelsnämndens öppna verksamhet för barn och unga är hbtqi-certifierade och analyserar löpande sin målgrupp för att säkerställa att aktiviteter planeras för att inkludera alla målgrupper.

Arbetet och insatserna bedöms stödja och bidra till mål 2. Ingen fattigdom, 3. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet, 8. Ekonomisk tillväxt, 10. Minskad ojämlikhet, 11. Hållbara städer och samhällen i enlighet med Agenda 2030.

Förskola

En utbildning av god kvalitet är en grundläggande mänsklig rättighet. Förskolan ska främja livslångt lärande och ge trygghet och omsorg för alla barn samt förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter.

Agenda 2030 omfattar social samt miljömässig hållbarhet. Det sociala hållbarhetsarbetet lägger fokus på barns rätt enligt Barnkonventionen, aktiva åtgärder samt arbetet för barn i behov av särskilt stöd. Det miljömässiga hållbarhetsarbetet lägger fokus på att utveckla och förtydliga sambandet mellan fysisk aktivitet och rörelse, goda matvanor och hälsa samt klimatpåverkan och kemikaliesmart förskola.

Arbetet och insatserna bedöms stödja och bidra till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet och 10. Minskad ojämlikhet i enlighet med Agenda 2030.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen hållbarhetsarbete ska främja psykisk hälsa, välbefinnande och bibehållen självständighet för äldre. Förebyggande verksamheten riktar sina aktiviteter till alla seniorer i stadsdelsområdet och stadsdelsnämndens särskilda boende arbetar med erbjuda social stimulans och daglig aktivering för de äldre. Arbetet med mat och måltider bidrar till att förebygga undernäring hos de äldre. Det görs genom riktade insatser inom ramen för matlyftet men även i form av måltidsobservationer och nattfastemätningar.

Arbetet och insatserna bedöms stödja och bidra till mål 2. Ingen hunger, 3. God hälsa och välbefinnande, 5. Jämställdhet och 10. Minskad ojämlikhet i enlighet Agenda 2030.

Samhälle och service

Hållbarhetsarbetet bedrivs genom att arbeta för god framkomlighet, skapa giftfria miljöer i verksamheterna, bidra till ett mer jämställt samhälle genom åtgärder i stadsmiljön, minska stadsdelsnämndens energianvändning, främja hållbar infrastruktur, öka tillgängligheten i stadsmiljön, bidra till mer hållbara städer, minska stadsdelsnämndens konsumtion och inköp, skapa mer motståndskraftiga parker och naturområden samt öka den biologiska mångfalden och gynna ekosystemtjänsterna i parker och naturområden. Dialogen med invånare ska stärkas inom stadsmiljöområdet för att öka delaktighet och inflytande. Arbetet med medborgarbudget inom ramen för stadsmiljöarbetet med fokus på lekpark kommer genomföras under 2024.

Arbetet och insatserna bedöms stödja och bidra till mål 2. Hållbar konsumtion och produktion, 3. God hälsa och välbefinnande, 7. Hållbar energi för alla, 11. Hållbara städer och samhällen, 12. Hållbar konsumtion och produktion, 13. Bekämpa klimatförändringarna och 15. Ekosystem och biologisk mångfald i enlighet Agenda 2030.

Stadsdelsnämnden övergripande

För att bidra till de globala målen om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 lägger stadsdelsnämnden stor vikt vid det systematiska arbetsmiljöarbetet och att stärka friskfaktorer inom alla verksamheter för att på ett strukturerat och främjande sätt bidra till hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Arbetet och insatserna bedöms stödja och bidra till mål 2. Jämställdhet, 8. Ekonomisk tillväxt samt 10. minskad ojämlikhet i enlighet med Agenda 2030.

Ökad jämställdhet

Analyser av könsuppdelad statistik görs regelbundet och vid omotiverade skillnader vidtas nödvändiga åtgärder i verksamheten för att minska skillnaderna. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används.

Stadsdelsnämndens verksamheter inom socialtjänsten ska bidra till att ge samma möjligheter och lika villkor för alla. Behovsbedömningar ska bygga på antaganden som bidrar till ökad rättssäkerhet, till mer träffsäkra insatser och till att resurser fördelas likvärdigt utifrån kvinnors och mäns behov och prioriteringar.

Stadsdelsnämndens äldreomsorg ska erbjuda en jämställd och jämlik vård och omsorg. Utredningar och bedömningar av insatser sker ur ett normkritiskt perspektiv, det är individens behov som styr.

Nationella minoriteters rättigheter

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli.

För stadsdelsnämndens förskoleverksamhet innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken. Syftet med väsentligt tvåspråkig förskola är att ge barnen möjlighet att utveckla och bevara sitt språk och sin kulturella identitet. På avdelningen Rubinen inom Telefonplans förskolor bedrivs verksamhet helt på finska. Öppna förskolan erbjuder sagoläsning på finska en gång i veckan.

Ett samarbetsprojekt - Baby steps, mellan stadsdelsnämndens öppna förskola och utbildningsnämndens samordnare för romsk inkludering introduceras romska familjer till

förskolan samtidigt som förskolans personal får veta mer om romsk inkludering.

För stadsdelsnämndens äldreomsorg innebär det att äldre har rätt till att få information om möjligheterna till äldreomsorg och att få hela eller en väsentlig del av sin äldreomsorg på något av minoritetsspråken. Syftet är att ge möjlighet till äldre att bevara sitt språk och sin kulturella identitet. Under 2024 fortsätter arbetet med att öka kännedomen inom äldreomsorgens verksamheter om minoriteters rättigheter.

Barns rättigheter

Stadsdelsnämndens arbete med att stärka barns rätt till delaktighet och inflytande utgår från stadens Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. För att bevaka arbetet och utvecklingen har en representant utsetts som deltar i stadens övergripande nätverk som leds av stadens barnombudsman. En gemensam barnrättssamordnare leder ett nätverk med barnrättsombud som är utsedda representanter från avdelningarna för individ- och familjeomsorg samt funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Barnrättsombudens uppdrag är att sprida kunskap på goda arbetsätt för att arbeta med delaktighet och inflytande för barn och ungdomar samt följa upp implementeringen av barnkonventionen i avdelningarnas verksamheter. Barnrättsperspektivet säkerställs även genom att barnen så långt som möjligt är delaktiga i utredningar och beslut som berör dem. I arbetet med att utveckla och stärka barnrättsperspektivet inom såväl beställar- som utförarverksamheter som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn används socialnämndens stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten. Den förebyggande verksamheten arbetar aktivt med att få in barn och ungdomars perspektiv i utvecklingen av nya och befintliga verksamheter. Detta arbete kommer fortsätta under 2024.

Barnkonsekvensanalyser görs för att säkerställa att barnrättsperspektivet alltid finns med och beaktas vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen. För att säkerställa att barnrättsperspektivet alltid beaktas i beslut som rör barn kommer stadsdelsnämnden under 2024 att stärka barnkonsekvensanalyserna i tjänsteutlåtanden. Nämnden ansöker i samband med verksamhetsplanen investeringsmedel för att genomföra medborgarbudget för ungdomar samt stärka utsatta barns möjlighet att delta i fritidsaktiviteter.

Jämlikhet och mänskliga rättigheter

Hbtqi+

Fritidsverksamheten inom stadsdelsområdet erbjuder tillgänglig och anpassad verksamhet efter barns behov och levnadsmönster där bland annat hbtqi inkluderas och prioriteras. Äldreomsorgens medarbetare kommer under året utbildas i normkritiskt tänkande. Vidare ansöker nämnden i samband med verksamhetsplanen investeringsmedel för att genomföra hbtqi-diplomering inom flera verksamheter.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Hägersten-Älvsjö och Skärholmens gemensamma råd för funktionshinderfrågor bidrar till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar i stadsdelsområdet. Det reviderade programmet Tillgänglighet och delaktighet för funktionsnedsatta 2024-2029 kommer efter fastställande i kommunfullmäktige att spridas till samtliga verksamheter. För att öka möjligheterna att personer med funktionsnedsättning ges god möjlighet att vara delaktig i

demokratin, ska riktade informationsinsatser ges till funktionsnedsatta. Vidare ansöker nämnden i samband med verksamhetsplanen investeringsmedel för medborgardialoger på LSS- och stödboenden.

Agenda 2030 globala mål

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	38 %	38 %	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är öppen, jämställd och demokratisk

Beskrivning

Målet nås genom att Agenda 2030 utgör ett stöd och genomsyrar nämndens verksamhets arbete med mänskliga rättigheter. Hur staden bidrar beskrivs under respektive verksamhetsmål arbetar nämndens verksamheter med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att vidareutveckla arbetet med barns rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och nationella minoriteter. Nämnden motverkar alla former av rasism och diskriminering. Förvaltningens tjänsteutlåtanden genomförs utifrån både jämställdhets- och barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant. Arbetet med att nå klimat- och miljömålen sker systematiskt inom de verksamheter där det är möjligt och tryggheten och servicen i stadsdelsområdet stärks och utvecklas genom medborgardialoger.

Kunskap om innehållet i det reviderade programmet Tillgänglighet och delaktighet för funktionsnedsatta 2024-2029 ska vara god och leda till god kvalitet för målgruppen. Stadsdelsnämndens parker och grönområden ska i så stor utsträckning som möjligt vara tillgänglighetsanpassade.

I arbetet för en äldrevänlig stad pågår ett utvecklingsarbete för samverkan med föreningar och andra aktörer för dialog, informations-, erfarenhets-, och idéutbyte med fokus på det gemensamma arbetet med att tillgodose äldre medborgares behov av socialt innehåll, kultur, hälsa, fritid, vardagsmotion, social delaktighet och samvaro samt medmänskligt stöd.

Medborgardialoger kommer att genomföras i syfte att stärka tilliten och den lokala demokratin. Nämnden ska under mandatperioden i det fall det är möjligt genomföra medborgarbudget som ett sätt att utveckla det demokratiska inflytandet. Ambitionen är att bidra till ett öppnare och mer inkluderande samtal och möten med stadsdelsområdets invånare.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden ges genom dialoger och inbjudan till deltagande om stadsdelsområdets utveckling tydligare kunskap om invånarnas önskemål och behov.
- Stadsdelsnämnden genomför jämställdhetsanalyser på olika nivåer för att bidra till att nämndens verksamheter erbjuder likvärdig service, bemötande och fördelning av resurser för kvinnor och män respektive flickor och pojkar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genomföra medborgardialoger i syfte att stärka tilliten och den lokala demokratin	2024-01-01	2024-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Nämnd och förvaltningsövergripandeadministration	73,2	70,7	75,6	75,6	80,1
Individ- och familjeomsorg	329	284,7	286,4	325,7	296,2
varav barn och ungdom	198,2	160,7	160,7	200,7	178,5
varav vuxna	54,3	51,7	51,7	59,7	53,9
varav socialpsykiatri	76,5	72,3	72,3	72,3	72,7
varav nyanlända	0,0	1,7	1,7	-7,0	-9,0
Stadsmiljö	63,9	56,1	67,3	67,3	54,2
varav avskrivningar	25,4	23,9	29,8	29,8	25,3
varav internränta	6,3	1,5	5,3	5,3	1,1
Förskola	889,2	868,0	853,4	851,1	813,9
Äldreomsorg	1000,7	953,1	953,1	928,1	867,9
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	595,1	572,0	579,6	584,1	576,2
Barn, kultur och fritid	42,3	38,5	41,6	41,6	37,1
Arbetsmarknadsåtgärder	18,4	17,9	17,9	15,9	13,7
Ekonomiskt bistånd	113,8	109,7	109,7	109,7	106,2
varav handläggning	28,6	32,5	32,5	32,5	32,3
Övrig verksamhet	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0
Totalt	3 125,6	2 977,4	2 992,4	2 992,1	2 836,5

Kommunfullmäktige har i budget för år 2024 anvisat Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

3 125,6 mnkr netto i driftbudget. Budgeten (anslaget) fördelas till stadsdelsnämnderna med hjälp av olika resursfördelningssystem. Anslaget finansierar individ- och familjeomsorg, ekonomiskt bistånd, vissa arbetsmarknadsåtgärder, barn, kultur och fritid, förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, stadsmiljö, m.m. Tilldelad budget innehåller inte några särskilda medel för att täcka nämnd- och förvaltningsövergripande administration. I budget för år 2024 har 73,2 mnkr omfördelats för att täcka dessa kostnader. Beloppet motsvarar 2,29 procent av nettobudgeten vilket är en minskning från 2,37 procent av nettobudgeten 2023.

I budgeten beaktas endast kostnader och intäkter för nämndens åligganden gentemot invånarna i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Undantag från detta utgörs av åligganden som rör gentemot andra personer än invånarna i Hägersten-Älvsjö utgörs bl.a. av försäljning av verksamhet till andra nämnder och kommuner. Sådan försäljning sker bl.a. vid

äldreboenden och dagliga verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnden bekostar dessa åtaganden med de intäkter som erhålls. Dessa kostnader och intäkter benämns omslutningsförändringar. Omslutningsförändringar uppkommer även vid vissa externa transaktioner (t.ex. migrationsintäkter som är en form av statsbidrag, hyror och avgifter för mat som pensionärer i äldreboenden betalar samt s.k. LASS-intäkter från försäkringskassan). Utöver kostnadsramen om 3 242,2 mnkr och intäktskrav om 116,6 mnkr budgeteras därför kostnader och intäkter med 307,1 mnkr.

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	3381,8	3213,5	3479,1	3466,2	3381,8
Intäkter	-256,2	-236,1	-489,5	-467,1	-536,3
Netto	3125,6	2977,4	2989,6	2999,1	2845,5

Prestationsbudgeterade verksamheter

I stadens resursfördelningssystem finns olika former av medelstilleddning. För förskoleverksamhet tilldelas nämnden medel utifrån schablonbelopp per inskrivet barn. Motsvarande gäller för vissa personer med funktionsnedsättning avseende boende, daglig verksamhet, korttidshem och korttidstillsyn. Från halvårsskiftet 2024 utgår även schablon för korttidsvistelse på dagtid. Prestationsbudgeteringen bygger på inskrivningstal under året. Därför erhåller nämnden sin slutliga budget för året först i slutet av år 2024.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	73,2	70,7	76,9	77,6	82,8
Intäkter	0,0	0,0	-1,3	-2,0	-2,7
Netto	73,2	70,7	75,6	75,6	80,1

Under nämnd och förvaltningsövergripande uppgifter budgeteras nämnd, förvaltningschef med stab och den förvaltningsövergripande administrationen så som lokaler, övergripande IT-kostnader, MAS och MAR-tjänster, ekonomi med samordnare för upphandling och stödfunktion för Paraply-systemet, samt HR och kommunikation. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 2,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorg (barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri)

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	354,2	309,0	321,7	381,5	355,4
Intäkter	-25,2	-24,3	-35,3	-55,8	-59,2
Netto	329,0	284,7	286,4	325,7	296,2

Individ- och familjeomsorg innefattar fyra delar: barn och ungdom, vuxna, socialpsykiatri och nyanlända. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 42,6 mnkr. Fördelning per delområde inklusive ledningsfunktionen redovisas nedan:

– Barn och ungdom

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	207,0	168,5	179,1	225,3	198,7
Intäkter	-8,8	-7,8	-18,4	-24,6	-20,2
Netto	198,2	160,7	160,7	200,7	178,5

Stadsdelsnämnden har ett särskilt ansvar för barns uppväxtvillkor och för skydd och stöd till barn och ungdomar i utsatta livssituationer. Verksamheten omfattar såväl preventiva som avhjälpande insatser. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 37,5 mnkr.

I samverkan med skolor inom stadsdelsområdet arbetar fältassistenter, skolsocionomer förebyggande och uppsökande. Vidare erbjuds föräldrastöd enskilt och genom föräldrastödsutbildningar. Ytterligare ryms arbetet med att motverka våldsbejakande extremism samt samverkan med hälso- och sjukvården, polisen, kriminalvården samt civilsamhället inom verksamhetsområdet. Ungdomsmottagningen har utökat sin kapacitet i och med flytten till Liljeholmshuset.

– Vuxna

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	60,1	57,6	57,6	64,6	60,4
Intäkter	-5,8	-5,9	-5,9	-4,9	-6,5
Netto	54,3	51,7	51,7	59,7	53,9

I tabellen ovan har verksamhet för vuxna med beroendeproblematik och verksamhet för personer som utsatts för våld i nära relationer budgeterats. Inom verksamhetsområdet omfattas även personer med komplexa vårdbehov, samsjuklighet, psykisk sjukdom och

missbruksproblematik. Ytterligare finns verksamhet för personer som omfattas av tak över huvudet garantin, s.k. TÖG. Vidare finns budget- och skuldrådgivning inom verksamhetsområdet.

Stadsdelsnämnden har i uppdrag att identifiera och erbjuda stöd och skydd till kvinnor och män som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld. Nämnden ska även erbjuda insatser till vuxna som utövar våld mot närstående. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 2,6 mnkr.

– *Socialpsykiatri*

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	87,1	82,9	82,9	82,9	83,9
Intäkter	-10,6	-10,6	-10,6	-10,6	-11,2
Netto	76,5	72,3	72,3	72,3	72,7

Verksamheten omfattar insatserna bostad med särskild service, boendestöd, stödboende, sysselsättning, ledsagning och kontaktperson för funktionsnedsatta. I stadsdelsområdet finns även öppen träffverksamhet. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 4,2 mnkr.

– *Nyanlända*

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	0,0	1,7	2,1	8,7	12,3
Intäkter	0,0	0,0	-0,4	-15,7	-21,3
Netto	0,0	1,7	1,7	-7,0	-9,0

Jämfört med verksamhetsplanen för år 2023 då medel för det sociala stödet för nyanlända budgeterades inom verksamhetsområdet har budgeten minskat med 1,7 mnkr.

Stadsmiljö

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	63,9	56,1	67,3	67,3	54,3
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Netto	63,9	56,1	67,3	67,3	54,2

I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde finns ca 700 hektar parkmark, varav drygt 300 hektar parkmark som kräver kontinuerlig skötsel. Resten av ytan är naturmark och naturreservat med en lägre frekvens skötsel. Parkmarken sköts på entreprenad som är uppdelad i tre

entreprenadområden; Hägersten, Älvsjö och Liljeholmen. Kontroll och uppföljning av entreprenörernas arbete sker genom regelbundna besiktningar. I detta arbete är synpunkter och klagomål från allmänheten av stort värde. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har driftbudgeten ökat 1,5 mnkr varav 1,0 mnkr är avsatta till förarbetet med att driva stadsmiljöarbetet i egen regi. Budgeten för avskrivningar och internränta har ökat med 6,3 mnkr jämfört med 2023.

I verksamhetsplanen för år 2024 finns parkinvesteringsmedel om 13,7 mnkr vilket är en minskning med 6,5 mnkr jämfört med verksamhetsplan för år 2023. Medlen kommer bland annat att användas till ny lekutrustning i Lugnet, fallskydd och markbeläggning i Elekrtparken, upprustning av stora lekplatsen i Johannisdalsparken och nytt konstgräs på Nybohovs bollplan. Medel kommer också att användas till att förbättra tillgängligheten och arbeta med genomförandet av äldrevänlig stad.

Beräknade avskrivningar och räntor om 31,7 mnkr ingår i driftbudgeten. Härutöver finns investeringsmedel om 3,1 mnkr avsatta för inköp av inventarier och maskiner inom förvaltningens olika verksamheter.

Förskola

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	969,5	945,1	944,4	956,5	928,8
Intäkter	-80,3	-77,1	-91,0	-105,4	-114,9
Netto	889,20	868,0	853,4	851,1	813,9

Stadsdelsnämnden ansvarar för totalt 78 förskolor fördelat på tolv förskoleenheter. I verksamhetsområdet ingår också insatser till barn i behov av särskilt stöd och öppen förskola. För öppen förskola har ca 5,0 mnkr budgeterats. Öppna förskolorna är lokaliserade i Liljeholmen, Gröndal, Fruängen samt Älvsjö.

Nämnden får en grundschablon per inskrivet barn i förskolan. Förskoleenheterna får sedan huvuddelen av schablonbeloppet i ersättning i form av en så kallad förskolepeng. Den av kommunfullmäktige fastställda ”minimipengen” är 80 procent av grundschablonen. År 2021 höjdes förskolepengen av stadsdelsnämnden till 81 procent av schablonen, vilket kommer att fortsätta även 2024. Kommunfullmäktige har höjt schablonen med 4,0 procent jämfört med år 2023. Utöver peng per barn fördelas även bidrag från det socioekonomiska tilläggsanslaget till enheterna efter bedömning av stödenheten. Medel för att uppfylla barnomsorgsgarantin kommer att fördelas ur Kommunstyrelsens centrala medelsreserv. Nämndens sammanlagda schablonersättning fastställs genom avläsningar av antal barn som är inskrivna i nämndens förskolor som görs under budgetåret, varför nämnden får sin slutliga budget för verksamhetsområdet först i december 2024.

Samtliga tolv förskoleenheter föreslås utgöra resultatenheter. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 21,2 mnkr.

Äldreomsorg

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	1029,7	979,6	1198,0	1111,7	1 102,3
Intäkter	-29	-26,5	-244,9	-183,6	-234,4
Netto	1000,7	953,1	953,1	928,1	867,9

Äldreomsorgen ger insatser till personer i åldern 65 år och uppåt utifrån beslut om bistånd. Insatser som tillhandahålls är hemtjänst i ordinärt boende, servicehus, vård- och omsorgsboende, korttidsboende i avvaktan på hemgång eller avlastning för anhörigvårdare dagverksamhet samt trygghetslarm. Förebyggande insatser erbjuds i form av öppna mötesplatser för äldre samt genom en insats för tryggt mottagande i hemmet.

Stadsdelsnämnden ansvarar för tre hemtjänstenheter, tre servicehus med tillhörande dagverksamhet och fyra vård- och omsorgsboende samt åtta träffpunkter. Vidare finns två aktivitetscenter som nämnden tidigare år begärt särskilda medel för men som nu är inkluderande i tilldelad budget.

Den budget nämnden beslutar om består av tre delar; beställarbudget, anslagsbudgeterad verksamhet och övergripande kostnader för verksamhetsområdet. Huvuddelen av budgeten utgörs av en beställarbudget, d.v.s. de medel som biståndshandläggarna använder för att köpa vård och omsorg av intäktsfinansierade utförare i egen regi, entreprenaddrivna verksamheter, andra nämnder och av privata vårdgivare. I biståndshandläggningen ingår utredning och beslut om insatser samt uppföljning och utvärdering av pågående insatser.

Äldreomsorgens nettobudget för 2024 är 1 000,7 mnkr, vilket är en ökning med 47,6 mnkr jämfört med föregående år vilket främst beror på volym- och prisökningar. Nämnden har ett intäktskrav om 29,0 mnkr, vilket består av avgifter för vård och omsorg.

Ersättningsnivåerna för vård- och omsorgsboende indexuppräknas med 4,6 procent. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende och för dagverksamhet höjs med 3,7 procent. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på varor och tjänster, vilket inte utförare i enskild regi har.

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	708,2	669,2	685,6	690,1	680,3
Intäkter	-113,1	-97,2	-106,0	-106,0	-104,1
Netto	595,1	572,0	579,6	584,1	576,2

Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0-64 år.

Insatser som tillhandahålls är bland annat grupp- och serviceboende, daglig verksamhet, personlig assistans, avlösning, ledsagning och korttidsvistelse för barn.

Liksom för äldreomsorgen utgörs huvuddelen av budgeten av en beställarbudget, d.v.s. de medel som biståndshandläggarna använder för att köpa vård och omsorg av intäktsfinansierade utförare i egen regi, av andra nämnder och av enskilda utförare.

Huvuddelen av budgeten för personer med funktionsnedsättning erhåller stadsdelsnämnden genom schablonbelopp för varje person som får en insats. Nämndens sammanlagda schablonersättning fastställs genom individuella nivåbedömningar som görs under budgetåret, varför nämnden får sin slutliga budget först under hösten 2024.

Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 23,1 mnkr.

Ersättningsnivåerna för vuxen- och barnboende, daglig verksamhet, korttidsvistelse och korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS är höjda med 3,7 procent jämfört med 2023. Från och med halvårsskiftet 2024 utgår även schablon för korttidsvistelse dagtid.

Barn, kultur och fritid

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	45,3	41,5	44,6	44,6	42,0
Intäkter	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-4,9
Netto	42,3	38,5	41,6	41,6	37,1

De förebyggande barn- och ungdomsinsatserna inom verksamhetsområdet utgörs av tre mötesplatser, Fruängen, Älvsjö och Liljeholmen samt fyra parklekar belägna i Aspudden, Västertorp, Solberga och Fruängen, samt viss lovverksamhet. Vidare ingår medborgarkontor, konsumentvägledning, föreningsbidrag samt kolloverksamhet i verksamhetsområdet. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 3,8 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	21,0	22,9	22,9	20,9	19,7
Intäkter	-2,6	-5,0	-5,0	-5,0	-6,0
Netto	18,4	17,9	17,9	15,9	13,7

Nämndens arbetsmarknadsåtgärder utgörs till stor del av arbetsträning och bedömning av arbetsförutsättningar hos personer som - på grund av medicinska eller andra skäl - står långt från arbetsmarknaden och för närvarande inte är aktuella för Jobbtorg eller Jobbtorg Resurs.

Här ingår också ansvaret för offentligt skyddade anställningar OSA, medan ansvaret för arbete med Stockholmsjobb flyttades till Arbetsmarknadsnämnden från 2023. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 0,5 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	VP 2024	VP 2023	Beräknadslutlig budget 2023	Prognostiserat utfall 2023 (Sep)	Bokslut 2022
Kostnader	116,8	112,7	112,7	116,0	116,2
Intäkter	-3,0	-3,0	-3,0	-6,3	-10,0
Netto	113,8	109,7	109,7	109,7	106,2

Inom ekonomiskt bistånd är uppdraget att arbeta för att personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får bästa möjliga information, stöd och hjälp för att bli självförsörjande. Under tiden prövas rätten till ekonomiskt bistånd. Budgeten för ekonomiskt bistånd består av kostnader för handläggning och utbetalt bistånd. Jämfört med verksamhetsplan för år 2023 har budgeten ökat med 4,1 mnkr.

Övrig verksamhet

Under övrig verksamhet bedrivs ingen verksamhet och ingen budget för oförutsedda händelser reserveras för år 2024. För år 2023 reserverades 5,0 mnkr vilket gör att budgeten minskar med 5,0 mnkr jämfört med verksamhetsplan för år 2023.

Investeringar

I verksamhetsplanen för år 2024 finns parkinvesteringsmedel om 13,7 mnkr vilket är en minskning med 6,5 mnkr jämfört med verksamhetsplan för år 2023. Anledningen till den kraftiga minskningen är att trafikkontoret inte startar något nytt stort parkinvesteringsprojekt i Hägersten Älvsjö stadsdelsområde under 2024.

Parkinvesteringar

Medel för parkinvesteringar kommer under 2024 främst att användas till ny lekutrustning i Lugnet, fallskydd och markbeläggning i Elektoparken, upprustning av stora lekplatsen i Johannisdalsparken och nytt konstgräs på Nybohovs bollplan. Medel kommer också att användas till att förbättra tillgängligheten och arbeta med genomförandet av äldrevänlig stad.

Budgeten för kapitalkostnader avseende parkanläggningar uppgår till 31,7 mnkr.

Maskiner och inventarier

Stadsdelsnämnden har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 3,1 mnkr vilket är oförändrat jämfört med verksamhetsplanen för år 2023.

Utöver den tilldelade budgeten ansöker stadsdelsnämnden om budgetjustering med 10,0 mnkr för ökad investeringsbudget avseende inventarier och maskiner i huvudsak för sängar och taklyftar inom äldreomsorgen. Utemiljöer med både lekredskap, solskydd och barnvagnsförråd inom förskola samt övriga mindre investeringar såsom kontorsmiljöer för en

ändamålsenlig arbetsmiljö i alla verksamheter.

En investering är, enligt stadens anvisningar, en anskaffning av en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt för stadsdelsnämnden.

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta om vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett ackumulerat överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget.

Uppkomna underskott i resultatfonden ska täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år ska resultatenheten upplösas och underskottet täckas av nämnden i bokslutet.

Ersättningarna till resultatenheterna redovisas i bilaga 5.

Följande enheter föreslås vara resultatenheter år 2024:

Förskola

1. Herrängen/Älvsjöskogens förskolor
2. Långbro/Solbergaskogens förskolor
3. Solberga/Sjöängens förskolor
4. Hägerstensåsens förskolor
5. Fruängens förskolor
6. Mälarhöjden/ Västertorps förskolor
7. Telefonplans förskolor
8. Årstadals förskolor
9. Årstabergets förskolor
10. Aspuddens förskolor
11. Gröndals förskolor
12. Midsommarkransens förskolor

I stadsdelsområdet finns tolv förskoleenheter vilket är samma som 2023. Varje enhet leds av en rektor. Pengen till förskola föreslås uppgå till 81 procent av grundschablonen.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

1. Hägersten-Älvsjös grupp- och servicebostäder
2. Liljeholmens dagliga verksamheter
3. Glasade gångens dagliga verksamheter

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Inte aktuellt för stadsdelsnämnden.

Budgetjusteringar

Medel för lokalt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter (2,1 mnkr)

Nämnden ansöker om 0,5 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är etablera ett fritidsbibliotek under året i Älvsjö-Solberga och genom medborgardialoger erhålls relevant underlag om behov och samverkan.

Nämnden ansöker om 0,6 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är att öka möjligheten för boende på LSS- och stödboenden att vara delaktiga i samhället. I dialog med boende ska aktiviteter utformas för att de ska kunna stärka sin demokratiska rättigheter där en utgångspunkt är att genom studiecirkelar (eller annan form av medborgardialog) på boendena, få ökad kunskap och ta fram aktiviteter för fortsatt arbete. EU-valet är en viktig aktivitet för detta som bas.

Nämnden ansöker om 0,6 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är stärka ungas inflytande samt att minska utsatthet. Medborgardialoger genomförs i Liljeholmens centrum där många barn och ungdomar vistas. Arbetet sker i samverkan med näringslivet för att få fram förslag för hur aktiviteter kan stärkas. Utöver detta avser mötesplatserna att genomföra medborgarbudget på samtliga mötesplatser för unga 13-17 år och parklekarna med målgruppen 10-12 år. Fältarna avser att förbättra arbetet till ungdomar som har svårt att delta i en fritidsaktivitet och särskilt lotsa dem till nya aktiviteter. Genom att stärka de skyddande faktorerna och utjämna ojämlikhet kommer denna del av medlen riktas mot ett färre antal unga med särskilda behov.

Nämnden ansöker om 0,2 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är att ytterligare tillgänglighetsanpassa en av stadsdelsområdets lekparkar utifrån principen universell utformning. Lekplatsen ska utformas med fokus så att alla barn oavsett funktionsvariant har möjlighet till lek och rörelse. Projektet genomförs med metoden medborgarbudget.

Nämnden ansöker om 0,1 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är att öka kunskapen om hbtqi för att kunna tillgodose ett inkluderande bemötande gentemot invånare, besökare och brukare. Stadsdelsnämnden söker medel för att genomföra hbtq-utbildningar som ska leda till certifiering för enheterna medborgarservice, familjerätten sydväst och beställarenheten funktionsnedsättning.

Nämnden ansöker om 0,1 mnkr i budgetjustering för demokrati och mänskliga rättigheter. Projektets mål är att tillgängliggöra ABC-utbildningar för vårdnadshavare som inte har möjlighet att delta i utbildningen på lätt svenska genom att erbjuda tolkstöd på språken arabiska, swahili, dari och mban.

Medel för trygghetsinvesteringar (5,7 mnkr)

Nämnden ansöker om 1,0 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten i Trekantsparken genom platsaktivering. Ett utgym ligger i den södra delen

av parken, i nära anslutning till naturmark och promenadstråket som går runt sjön Trekanten. Utegymmet är populärt men inte så stort, och behöver byggas ut för att fungera för fler målgrupper och förses med belysning för att kunna användas även kvällstid.

Nämnden ansöker om 0,3 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att lysa upp delar av Fruktleparken som inte nås med nuvarande belysning genom att komplettera med ytterligare en belysningsmast.

Nämnden ansöker om 1,2 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten vid Mälarhöjdens IP genom att anlägga ett utegym i anslutning till idrottsplatsens sekundärentré. Utegymmet kommer även av belysas. I samband med att utegymmet anläggs kommer stadsdelsnämnden även att förbättra sikten runt IP på den naturmark som förvaltningen ansvarar för.

Nämnden ansöker om 1,7 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten vid Hägerstenåsens bollplan genom att tillgängliggöra en stig som idag nyttjas som genväg mellan Hägerstensåsen och den sekundära entrén till bollplanen. Stigen rustas upp till parkvägsstandard med asfaltering och belysning och kan därmed även snöröjas. Även den anslutande parkvägen som idag saknar belysning, breddas och förses med belysning. Därmed skapas ett sammanhängande parkstråk med en asfalterad, belyst och snöröjd parkväg.

Nämnden ansöker om 0,2 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten, samt möjlighet till ytterligare användning av Vippans bollplan, genom att sätta upp en belysningsmast vid bollplanen så att den går att använda även under höst och vinter.

Nämnden ansöker om 0,5 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten i Solbergaskogen genom att anlägga en grusad parkväg där det idag är en lerig stig. Detta blir den kompletterande länken för att skapa en attraktiv motions slinga i Solbergaskogen.

Nämnden ansöker om 0,4 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten vid Årstaängsvägen genom att röja bort buskvegetation samt stubbfräsa för att förhindra återväxt. Marken iordningställs sedan för att istället hysa örtartad lågväxt markvegetation och kunna skötas som ängsmark. Detta gör att platsen inte kommer att vara attraktiv för bosättningar, eftersom vegetationen inte längre skyddar mot insyn utan det blir lätt att få en god överblick över platsen.

Nämnden ansöker om 0,4 mnkr i budgetjustering för trygghetsinvesteringar. Projektets mål är att öka tryggheten vid Älvsjö genom att göra om naturmarken med sly och buskvegetation till ängsmark för att förbättra sikten och göra platsen mindre attraktiv för bosättningar.

Driftmedel för biologisk mångfald (1,5 mnkr)

Nämnden ansöker om 1,0 mnkr i budgetjustering för biologisk mångfald. Projektets mål är att stadsdelsområdets ek- och tallmiljöer ska bli mer livskraftiga och bidra till att stärka den biologiska mångfalden genom att bland annat tillskapa högstubbar av asp och faunadepåer.

Nämnden ansöker om 0,3 mnkr i budgetjustering för biologisk mångfald. Projektets mål är att

göra ekologiska förstärkningsåtgärder genom att fortsätta hyra in betesdjur så att Sjöängen i Älvsjö omvandlas till betesmark vilket bidrar till den biologiska mångfalden.

Nämnden ansöker om 0,2 mnkr i budgetjustering för biologisk mångfald. Projektets mål är att restaurera naturmark för att kunna återskapa ängsmarker i det som idag är naturmark, behövs större insatser genomföras på aktuella platser, exempelvis stubbfräsning, kontinuerlig slyröjning och förslåtter.

Investeringsmedel för biologisk mångfald (2,5 mnkr)

Nämnden ansöker om 0,5 mnkr i budgetjustering för biologisk mångfald. Projektets är att anlägga benjeshäckar som faunadepåer istället för att transportera bort ris efter naturmarksvård i syfte att stärka den biologiska mångfalden.

Nämnden ansöker om 2,0 mnkr i budgetjustering för biologisk mångfald. Projektets mål är att stärka den biologiska mångfalden genom att bevara, istället för att fälla, gamla träd i förfall och därigenom skapa livsmiljöer för fåglar och vedlevande insekter.

Medel för klimatinvesteringar (25,7 mnkr)

Nämnden ansöker om 2,0 mnkr i budgetjustering för klimatinvesteringar. Projektets mål är att utöka krontäckningsgraden i stadsdelsområdet genom att plantera träd i lekplatsmiljöer och andra välbesökta platser. Genom att plantera träd kan både värmeöar avhjälpas samtidigt som dagvattenhanteringen regleras. Träden bidrar till positiva mikroklimat effekter på de specifika platserna, där särskilt sårbara grupper vistas.

Nämnden ansöker om 0,4 mnkr i budgetjustering för klimatinvesteringar. Projektets mål är att genomföra en skyfallsutredning i Vinterviken för att utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för en förbättrad dagvattenhantering. Delar av åtgärdsförslaget kommer att genomföras under innevarande år.

Nämnden ansöker om 0,8 mnkr i budgetjustering för klimatinvesteringar. Projektets mål är att sänka stadsdelsnämndens energiförbrukning samt CO₂-utsläpp genom att byta ut gamla torkskåp mot nya mer energieffektiva.

Nämnden ansöker om 7,5 mnkr i budgetjustering för klimatinvesteringar. Projektets mål är att sänka stadsdelsnämndens energiförbrukning samt CO₂-utsläpp genom att byta ut gamla belysningsarmaturer till LED-paneler med närvarostyrning i stadsdelsnämndens inhyrningar hos privata fastighetsägare.

Nämnden ansöker om 15,0 mnkr i budgetjustering för klimatinvesteringar. Projektets mål är att sänka stadsdelsnämndens energiförbrukning samt CO₂-utsläpp genom att byta ut gamla belysningsarmaturer till LED-paneler med närvarostyrning i stadens egna fastigheter.

Medel för Stockholm vid vattnet (2,9 mnkr)

Nämnden föreslås ansöka om budgetjustering för tre projekt inom ramen för Stockholm vid vattnet om sammanlagt 2,9 mnkr. Nedan anges total investeringskostnad för varje projekt, och nämnden ansöker om 50 procent av denna.

Sjövikkajens solbrygga är en populär badplats men som är i behov av renovering för att fortsätta ha höga vistelsevärden och en god tillgänglighet. Åtgärden stadsdelsnämnden söker

medel för är att byta ut brygglocket med tillhörande ramp på 700 kvm. Projektet beräknas kosta 4,2 mnkr varav nämnden ansöker om 2,1 mnkr.

Herrängens bryggbad blev en officiell badplats 2023 och har behov av insatser för att förbättra tillgängligheten, skapa en tydligare entré men också att etablera funktioner som förväntas finnas på en offentlig badplats. Syftet med åtgärden är därmed att ytterligare tillgängliggöra samt öka vistelsevärdena på badplatsen. Projektet beräknas kosta 1,4 mnkr varav nämnden ansöker om 0,7 mnkr.

Vintervikens badplats är i behov av iordningsställande av underlag för att ytterligare tillgänglighetsanpassa badplatsen och göra det lättare att ta sig ner i vattnet. Åtgärden innefattar att ta bort befintligt underlag i stenkross och ersätta med sand. Projektet beräknas kosta 0,2 mnkr varav nämnden ansöker om 0,1 mnkr.

Maskiner och inventarier (10,0 mnkr)

Utöver den tilldelade budgeten om 3,1 mnkr ansöker stadsdelsnämnden om budgetjustering med 10,0 mnkr för ökad investeringsbudget avseende inventarier och maskiner i huvudsak för sängar och taklyftar inom äldreomsorgen. Utemiljöer med både lekredskap, solskydd och barnvagnsförråd inom förskola samt övriga mindre investeringar såsom kontorsmiljöer för en ändamålsenlig arbetsmiljö i alla verksamheter.

Omslutningsförändringar

Ett undantag som rör åligganden gentemot andra personer än invånarna i Hägersten-Älvsjö utgörs bl.a. av försäljning av verksamhet till andra nämnder och kommuner. Sådan försäljning sker bl.a. vid äldreboenden och dagliga verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnden bekostar dessa åtaganden med de intäkter som erhålls. Dessa kostnader och intäkter benämns omslutningsförändringar. Omslutningsförändringar uppkommer även vid vissa externa transaktioner (t.ex. migrationsintäkter som är en form av statsbidrag, hyror och avgifter för mat som pensionärer i äldreboenden betalar samt s.k. LASS-intäkter från försäkringskassan). Nämnden ska vid upprättande av budget redovisa den förändrade omslutningen till kommunstyrelsen. Utöver kostnadsramen och intäktskrav budgeteras därför kostnader och intäkter med 307,1 mnkr.

Omslutningsförändringarna redovisas i tabellen nedan. I *bilaga 5* föreslås vilka priser som ska gälla vid försäljning av verksamhet till andra nämnder och kommuner under år 2024.

Omslutningsförändring (mnkr)	Kostnader	Intäkter
<i>Individ- och familjeomsorg exklusive socialpsykiatri</i>		
Avser administrativ ersättning för familjerätt	7,0	-7,0
Hysesintäkter FOT-Igh	4,0	-4,0
<i>Socialpsykiatri</i>		
Avser försäljning till andra SDN och kommuner, boendehyror och egenavgifter	10,6	-10,6
<i>Förskoleverksamhet</i>		
Avser försäljning till andra SDN och kommuner	5,0	-5,0
<i>Äldreomsorg</i>		
Avser försäljning till andra SDN och kommuner samt boendehyror	167,5	-167,5
<i>Stöd och service till personer med funktionsnedsättning</i>		
Avser försäljning till andra SDN och kommuner, LASS, boendehyror och egenavgifter	110,0	-110,0
<i>Barn, kultur och fritid</i>		
Sommarkoloniverksamhet	3,0	-3,0
Summa	307,1	-307,1

Medel för lokaländamål

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd beräknar i nuläget att erhålla 14,6 mnkr i bidrag för höga hyror inom förskolan 2024.

Övriga ekonomiska redovisningar

Plan för upphandling

I bilaga 3 Plan för upphandling redovisas en förteckning över eventuellt planerade verksamhetsupphandlingar och driftentreprenader.

System för intern kontroll, med väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

I bilaga 1 till verksamhetsplanen lämnas, i enlighet med stadens riktlinjer, ett förslag system för intern kontroll och i bilaga 2 ett förslag till plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys för år 2024.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stadens kvalitetsprogram

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med att implementera och förverkliga kvalitetsprogrammets intentioner inom stadsdelsnämndens verksamheter. Kvalitetsprogrammet gäller för alla verksamheter och för förskola, socialtjänst och äldreomsorg är det systematiska kvalitetsarbetet dessutom reglerat i lag. Som ett led i att förverkliga stadens kvalitetsprogram har nämndens kärnverksamheter fått i uppdrag att i sina verksamhetsplaner för 2024 beskriva hur de arbetar med de gemensamma förhållningssätten i programmet: stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande, öppenhet. Stadsdelsnämnden kommer att bidra till en lärande organisation och helhetssyn genom att i olika forum sprida goda exempel mellan verksamheter och avdelningar. För att möta framtida utmaningar uppmuntras stadsdelsnämndens verksamheter att arbeta innovativt.

Som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet utgör stadsdelsnämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll en viktig del. Genom att identifiera oönskade händelser och vidta åtgärder kan stadsdelsnämnden förebygga och upprätthålla en god kvalitet i nämndens verksamheter.

Stadsdelsnämnden har ett kvalitetsforum med representanter från respektive verksamhetsområde och avdelning. Kvalitetsforum är ett forum för att diskutera gemensamma kvalitets- och utvecklingsfrågor. Målet med nätverket är att arbeta tillsammans när det är möjligt med kvalitet och utveckling. Under 2024 kommer arbetet i kvalitetsforum att fortsätta utifrån den utvärdering som gjordes 2023.

För att stärka kvaliteten i handläggning och utförande av insatser inom avdelningarna individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt äldreomsorg har stadsdelsnämnden anskaffat ett processkartläggningsverktyg (2c8). Införandet av verktyget förväntas bidra till en ökad rättssäkerhet och likställighet i arbetsprocesserna. Införandet av detta kommer att starta under 2024.

Innovation, digitalisering och ständiga förbättringar

Det krävs ett innovativt, systematiskt och effektivt arbete för att stadsdelsnämnden på ett bra sätt ska kunna möta kommande samhällsutmaningar. Genom ett tydligt fokus på brukarnas behov synliggörs utmaningar som leder till förslag för innovationer. Under året ska kunskapen om innovationsarbete öka. Stadsdelsnämnden utvecklar arbetssätt för en kultur där innovation utgör en viktig del i kvalitetsarbetet. Chefer har ett särskilt ansvar för att skapa struktur och systematik för att fånga upp idéer samt erbjuda en kultur som uppmuntrar idéer, vågar testa och lära av det arbete som inte går som planerat. Som stöd i arbetet med innovation skapas en hållbar stödstruktur. Medarbetare ska uppmuntras till innovation och arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel.

Service och tjänster ska erbjudas och hålla god kvalitet där digitalisering bidrar till att utveckla verksamheterna.

Nämnden bedriver ett aktivt arbete med ständiga förbättringar genom att förbättra arbetssätt, processer samt styrning och strukturer. Detta görs genom att systematiskt planera, utföra, följa upp, analysera och vidta förbättringsåtgärder.

Hantering av synpunkter, klagomål och avvikelser

Invånare som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska erbjudas stöd och insatser av god kvalitet samt ett gott bemötande. För att förbättra uppföljning av inkomna synpunkter och klagomål samt säkerställa att dessa används i det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen tagit i drift en egen modul. Införandet av detta kommer fortsätta under 2024.

Synpunkter, klagomål och beröm som rör drift och underhåll av stadsdelsområdet utemiljö genom ärendehanteringssystemet Tyck till. Synpunkter framförs även via e-post, telefon och Facebook. Inkomna synpunkter hanteras skyndsamt och korrekt med hänsyn till komplexitet och karaktär. Felanmälningar vidarebefordras omgående till entreprenör för åtgärd. Mer komplicerade ärenden kan kräva platsbesök innan åtgärd.

Avvikelsehantering inklusive rapportering enligt lex Sarah och lex Maria

Klagomål och synpunkter, resultat från granskning och uppföljningar, egenkontroller, brukarundersökningar och hantering av avvikelser samt incidenter som rapporteras enligt lex Sarah och lex Maria används samtliga för att systematiskt avhjälpa fel och brister samt i syfte att förbättra kvaliteten för de målgrupper som verksamheten är till för. Alla medarbetare ska ha god kännedom om stadsdelsnämndens rutiner för avvikelsehantering. För att stärka rapportering av avvikelser eller incidenter som lett till eller kunnat leda till missförhållande eller vårdskada inom förvaltningens verksamhet kommer stadsdelsnämnden att genomföra information- och kunskapshöjande insatser till chefer och medarbetare. Ett systematiskt uppföljningsarbete kring inkomna klagomål och avvikelser i förvaltningens verksamheter ska bidra till lärdom för att undvika att missförhållanden upprepas igen.

Arkiv och informationshantering

Inom området informationshantering och arkiv fortsätter arkivorganisationen att etablera tydliga roller och ansvar för information och arkiv. Utbildnings- och informationsinsatser ska genomföras för att öka kunskap om hantering av allmänna handlingar. Information ska hanteras rätt genom att hanteringsanvisningar ska vara kända och användas.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Alex Baena
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2023-12-14
Alex Baena, avdelningschef	2023-12-14